

Domoljub

V Ljubljani, 7. aprila 1937

Leto 50 • Štev. 14

Besede svetega očeta

Za versovo mladine

Te dni je izšla v razdobju dveh tednov že tretja papeževa okrožnica, ki je posvečena katoliški Cerkvi v Mehiki. Zadnja okrožnica nosi datum velikonočne nedelje ter hoče očividno tem označiti upanje sv. očeta, da Cerkev v Mehiki vstaja k novemu življenju.

V prvem poglavju govori papež o poslanstvu duhovščine, povdarijoč, na skofje z ozirom na izredno trpljenje mehiškega duhovništva polagajo v bodočnosti največjo važnost za vzgojo duhovščine, ki naj postane v svojem življenju svetniška. Nadalje opozarja papež na krepko sodelovanje katoliških vernikov v katoliški akciji, na socialne naloge katoliške Cerkve na temelju ljubezni in pravice. Glede javnega udejstvovanja Cerkve povdara sv. oče, da se katoliški državljanji v trenutku, kadar jim oblast odreka najosnovnejše svobodobčinske verskega udejstvovanja, ne snejo ukloniti.

Zelo važen je tudi tretji del okrožnice, ki govori papež o obrambi mladine. Na tem podlagu ležita na vesti mehiških katoličanov dve veliki dolžnosti. Prva je negativna in obstoje v tem, da si morajo na vse načine prizadevati, da mladino odvajajo od brezverskih duš razrušujočih šol, druga pa je pozitivna in obstoji v tem, da je treba poskrbeti, da bo mladina dobila pravi verski poduk. Je to, tako nadaljuje papež, »osnovno in glavno vprašanje, ki stoji pred mehiško cerkvijo, vprašanje, ki mu je treba posvetiti vso apostolsko pozornost.« Duhovniki in katoliški laiki morajo, sv. oče to podčrtila, morajo ohraniti za Boga in Cerkev to mladino, ker bo iz nje vzasla nova Mehika. Sv. oče pristavlja, da mu je ravno mladina najbliže njegovemu očetovskemu srcu in da mu njena bodočnost povzroča tudi najtežje skrbi. V Mehiki je mladina izpostavljena nevarnostim brezverskega in nenavnostnega tiska, protiverski propagandi, kar vse vlaže v njena nedolžna srca strup, ki polagoma umori dušo ter jo privede do odkritega odpada od Kristusa. Zopet ponavlja sv. oče, da je tudi v boju za mladino za njeno krepost in čistost Katoliška akcija tiota, kateri delo, sko se bo pravilno izvajala, najbolj uspešno, da se mladina obvaruje pred zavodništvom in da se ohrani Kristusu.

Proti komunizmu

Sv. oče Pij XI. je izdal novo obsežno okrožnico, s katero pozvlja vse ljudi, ki so dobre volje, da se postavijo složno v bran proti brezbožnemu komunizmu in se prizadevajo za vpostavitev pravilnega družabnega reda. Uvodoma pravi papež, da se je pod varljivim gesлом raja na zemlji dvignil v naših vrhov brezbožni komunizem ali boljševizem, ki

ima namen, da strmoglavci ne samo socialni red, ampak da poruši osnove krščanske omike same. Že Pij IX. je zato l. 1846 obsodil komunizem, ki se protivi prirodnemu pravu samemu in bi izveden do svojih zadnjih posledic, človeško družbo samo uničil. Sloveči socijalni papež Leon XIII. ga je imenoval kugo. Sedanji papež pa ga je opetovano obsodil in mu v okrožnici »Quadragesimo anno« postavil napis proti socialni red na podlagi krščanstva. Dejstva so pokazala, da so imeli poglavarij Cerkve prav, kajti Rusija, Mehika in v zadnjem času Španija dokazujojo, kako je vsak poskus, da se komunizem uresniči, združen z brezbožjem, preganjanjem Cerkve in rušenjem krščanskega napredka. Spričo briških sadov te preveratne ideje, kakor jih vidimo sedaj pred nami, je potreba, da papež zopet povzdigne svoj glas in pokaže sredstva, kako je mogoče krščansko kulturo rešiti peklenškaga biča, ki tepe danes človeštvo.

Papež najprej poudarja, da je glede brezbožstva in nrevstvenih zabitov pripravil boljševizmu pot že liberalni gospodarski red, deloma s svojo krivičnostjo, deloma s svojim bojem zoper katoliško vero in Cerkev. Komunizem ima olajšano svoje delo tudi zato, ker velik del svetovnega nekatoliškega tiska o boljševiški nevarnosti popolnoma molči (tudi slovensko napredno časopisje) — oziroma jo prezira, in nima niti besedice odsodbe zoper nasilja, ki jih razvija boljševizem, kjerkoli pride do oblasti ali do vpliva.

Katoliški nauk je enako oddaljen od liberalizma kakor od komunizma in pomeni edino pravo soglasje med potrebnim redom in svobodo, med dostojanstvom osebnosti in pravicami občestva, med skrbjo za večnost in prizadevanjem za zemski napredok in blagostanje. — Nikdar bi ne bilo ne socializma, ne

komunizma, če bi liberalni državniki ne bili prezirali naukov in opominov Cerkve, in če bi gradili državo na temeljih krščanstva, ne pa na liberalizmu, ki se je izkazal kot peseno to.

Nato govori papež o zdravilu in sredstvih zoper brezbožno propagando boljševizma. Najprej je treba duhovne obnove človeka, da ne bomo samo katoličani po besedah, ampak tudi v dejanju. Jezus Kristus je hudo obojalo gole zunanjino pobožnost in zahteval, da Boga častimo v duhu in resnici. Kdo ne živi resnično in odkrito po veri, katero izpoveduje, samo škoduje katoliški stvari. Bogataši morajo svojo posest smatrati samo kot sredstvo, da doprinesejo k občnemu blagru. Potrebno je seveda tudi, da se okrepi in poglobi delo krščanske ljubezni za reveže, vendar pa je ta krščanska ljubezen prava le, če upošteva tudi zahteve pravice. Ali je to krščanska ljubezen, če kdo delavec prikrajša na plači, do katere ima brezpogojno pravico? Z majhnimi darovi usmiljenja se ne moremo osvoboditi velikih dolžnosti pravičnosti. Predvsem opominjam delodajalce na njihovo veliko odgovornost v tem pogledu, zakaj res je, žalibog, da je tudi nesocijalno ravnanje gotovih katoliških krogov pripomoglo k temu, da se je omajalo zupanje delavcev v vero Jezusa Kristusa. Ali so to katoliški delodajalci, ki še danes nasprotujejo strokovnim zvezam delavstva in njihovim upravičenim zahtevam? Socialna pravica je prekršena, če delavci ne morejo dobrojno preživljati sebe in svoje družine, če se jim ne da možnost, da bi si pridobili blagostanje, če se ne uvaja zavarovanje za starost, za bolezen in brezposelnost. Najboljše se bo pa ta socialna pravica organizirala in dosegla po ustanovah, ki združujejo vse činitelje proizvodnje v namen medsebojne skupnosti, občega blagra in napredka ter sodelovanja ob spoštovanju medsebojnih pravic in dolžnosti.

Nekaj o kmetijskih tečajih

Pri nas vlada še vedno premalo zanimanja in veselja za razne kmetijske tečaje. Dasično gre v zadnjih letih v tem pogledu nekoliko na bolje, vendar nas celoten uspeh nikakor ne more zadovoljiti. Tudi preteklo jesen in zimo je bilo mnogo takih tečajev. V nekaterih krajih je bila udeležba prav lepa, v drugih pa je bilo število udeležencev tako majhno, da se tečajev sploh ni izplačalo prrediti. Kaj takega se v bodočnosti ne sme več dogoditi. Prireditelji tečaja še morajo pač že vnaprej pobrigati, da bo udeležba na tečaju zadostna, tako da ne bodo govorili predavači praznim stenam.

Dandanes se zelo veliko piše in govori o kmetijski samozavesti in samoizobrazbi. — Mnogi trdijo, da je pomanjkanje samozavesti in samoizobrazbe vzrok, da se kmetu ne godi boljše in da je deloma tudi on sam kriv krize v gospodarstvu. Ce pravilno presodimo tudi s kmečkega stališča, moramo priznati, da je temu res tako. Res je, da nam manjka skupne samozavesti. Ce bomo samo tarnili in se pritoževali čez današnje težke gospodarske razmere, ne bomo nikamor prišli; uspeh bomo dosegli edino s samozavestnim delom. Posebno važna pa je kmetiška samozobrazba. Mnogo jih je, ki strokovnih časopisov

spleh ne čitajo, dasiravno se jim to neprestano priporoča. Zato bi se pa morali s tem večjim veseljem in zanimanjem udeleževati raznih kmetijskih tečajev, kadarkoli se nam nudi za to prilika.

Velikokrat so opaža, da se ne brigajo za strokovni pouk v zadostni mieri niti gospodarji; kaj moremo potem sploh pričakovati od mladičev. Mnogi od njih se člani strokovnih organizacij, kot raznih zadrug, kmetijske podružnice itd. Te priejajo večkrat razne počne tečaje in predavanja, toda teh tečajev se ne udeleži včasih niti polovica članov, kaj žele, da bi priveli s seboj še druge gospodarje. Potem pa tožijo, da se jim slabo godi, da ne morejo več gospodariti, da se ena ali druga stvar ne izplača več itd. Ko pa se jim nudi primeren pouk in nasvel, pa ni seveda nobenega bližu. Takim ljudem je težko pomagati.

Ravno v zimskem času je dana gospodarjem, kakor tudi mlajšim, ki bodo pozneje prevzeli gospodarstvo, najlepša prilika, da obiskujejo tečaje in tako koristno izrabljajo prosti zimski čas. Posebno važno je to še za mladino. Samo tista mladina, ki začne že zgodaj nabirati strokovno znanje in se zanimati za razne kmetijske panege, bo lahko z uspehom kljubovala vsem zaprekam in težavam v gospodarstvu, nikakor pa ne tista, ki žele tedaj, ko že enkrat prevzame gospodarstvo, začne misliti na koristi kmečke samozabave.

Marsikateri mladi gospodar, ki se ni dovolj poglibil v kmečko gospodarstvo, mora dostikrat bridko okušati posledice svojega neznanja. Vsi dobro vemo, da nam ravno neznanje pribina ogromno škodo. Zato je potrebno, da se kmetiška mladina izobrazuje, da bo znala v bodočnosti gospodariti, starejši pa, da pripravijo v gospodarstvu boljšo pot mlajšim.

Na kmetijskih tečajih poslušajo udeleženci predavanja o onih kmetijskih anogah, ki so pač najvažnejše za določni kraj in pa stvari, ki so za splošno izobrazbo neobhodno potrebne. Uspeh tečaja je vedno odvisen od števila udeležencev in pa od zanimanja, s katerim sledijo udeleženci posameznim predavateljem.

Naša dolžnost je, da se istih vedno polnovečljivo udeležujemo; potrudimo se in stopimo od soseda do soseda ter ga prosimo, da gre z nam, kajti vsakemu bo tak tečaj nekaj koristil. Razni izgovori prav nič ne pomagajo. V zimskem času, ko poljsko delo večinoma podiva in nimamo mnogo drugih opravil, lahko prav vedno najdemo nekaj prostih ur, katere žrtvujemo za predavanja. Nekateri delajo tako, da enkrat pridejo, drugič pa že izostenimo in se potem izgovarjajo, da nimamo časa ali pa kaj podobnega; drugi zopet trdijo, da od takih predavanj nimajo dosti koristi. Taki izgovori prav gotovo ne držijo. Vsi dobro vemo, da se nobena stvar ne da prepričati in izboljšati kar čez noč; še prav posebno pa veja to za gospodarstvo. Za vsako stvar je treba potrpljenja in vzajajnega dela.

Predavanjam samim pa je treba tudi točno slediti in še potem imamo ed lege pravo korist. Nekaj se prav gotovo vsakega prima. Za stvari, ki so komu nejasne, je treba predavatelju vedno vprašati, kateri bo drago volio vse pojasnil. Zato so pa predavanja v obliki razgovora, ker je to tudi najbolj primerno.

Nesreča pod Storžičem

Lem, 4. aprila.

V osmih mesecih od leta smo imeli le enega domačega mriča. Po dolgi bolezni se je 8. februarja poslovil od sveta Bogu-vdanov Lovro Meglič, Span, gruntar na Potarijih, star 70 let. Bilo je sicer letos po župniji precej bolezni, a smrti ne. Da pa ne pozabimo, da — noč in dan so odprta groba vrata — so prišli k nam umret od drugod, iz maternice našo fare Tržiča. Kar 9 naenkrat, 8 fantov in en mož, jih je moralno v hipu pred večnega Sodnika, čeprav v cvetu let — najstarejši star 34 letu, najmlajši še ne 15 let — polni zdravja in korajže za življenje in njega boj. Sli so tekmovali v smislu, a nepričakovano je prišla božja dekla, res — bela — smrt, to je sneženi plaz, ki jih je zajel v strimi naših gora na vzhodni strani Loma — in dokončana je bila najtežja tekma — tekma življenja.

Iz poročil srečno rešenih tovaršev, bilo je vseh skupaj 27, od teh 9 smrtno zasutih trije pa precej pobiti, a brez nevarnosti za življenje, je bilo vzrok težke izredne nesreče tole:

Na severni strani Storžiča, posebno na poti pod Škarjevim robom ter po senožetih okoli lomske planine v Jesenjuc je več pripravljen prostorov za smučanje. Mnogi Tržičani poteti in pozimi radi zahajajo pod Storžič, zlasti odkar je bila leta 1934 postavljena tam planinska koča, last Megliča J. — Hodžmana iz Loma. Dobri smučarji so se zlasti radi smažali na »Velikem plazu« tik pod Storžičeve steno. Ze daj časa je bilo sklenjeno med smučarji, člani tržičke održavice Planinarskega društva, da bo tu ob ugodnem vremenu smučarska tekma. Komšino je bil določen za to velikonočni pondeljek. Čeprav je prejšnja dva dni obilno snegilo, so šli tekmovalci do koče pod Storžičem pogledati, ali bo za tekmo.

Najti so sicer visok, a prvovrstni sneg za smučanje. Toda ugotovili so, da radi nevarnosti plazov, ki so se profilili proti »Velikemu plazu«, tam ne sme biti tekem. Zato so zastopniki podružnice hoteli tekmo prečiščiti na drug dan. Del smučarjev pa je odločno zahteval, da se, zlasti radi izbornega snega,

Udeležba na kmetijskih tečajih je najbolje merilo za to, v koliko se v gotovem kraju ljudje res zanimajo za kmetijstvo. V mnogih krajih so ravno kmetijski tečaji pomogli do tega, da so se ljudje gospodarsko opomogli. Več takih dokazov bi mogli navesti še iz predvojnih let. Danes mora biti podkovan človek z vsemi mogičnim znanjem, ako hoče napredovati. S starekodlbnim načinom kmetovanja pa ne prideš nikanam. Vsled tega imamo pa tudi vsako leto več tečajev, ker rodijo vedno dobre zadove, kjerkoči počnejo ljudje samo malo dobre volje in zanimanja za to.

Samo tekoma pretekle zime je priredila Presvetna sreča v Ljubljani 20. dajih tečajev, Kmetiška sreča pa 21 tečajev. To je vsekakor veliko delo in obenem združeno z velikimi donarnašnimi življenji. Kakšnega pomena je to za izobrazbo in napredek našega podeželskega ljudstva, ni treba osebej poudarjati. Zato pa je treba gledati, da bo v bodočem, povsod udeležba tak, kot treba. Nadomeštanito, kar smo zamudili in izkoristimo, kar se nam brezplačno nudi.

tekme izvrši tako. Tedaj je navzoči predsednik SPD s tovarši, ki so vsi dobro poznali tereno in vremenske prilike in nevarnosti pod Storžičem, predlagal drugo progo, ki je za tekmo sicer malo manj primerna, a popolnoma varna glede lažov, to je: Ob markiran turistovski stezi, ki gre od koče preko »Stari planjek« na Škarjev rob. Pokojni Kostanjevec ter Primožič Avgust kot popolnoma večer v terenu sta bila določena, da vodita tekmovalce na novo progo in jo markirata. Res so odšli tekmovalci ob pol 11 dopoldne. Nekako na pol pota, ko bi storili na leve po »Stari planjek«, pa zagledajo nad sabo dolg strm gorški žleb, ves zasut s snegom. Načelnik smučarskega odseka, pokojni Plajber Rudolf, predlaga tedaj naenkrat z nekaterimi tovarši, naj bi se tekma izvršila po prostoru ob žlebu iz višine vrha žleba. Ker večina ni bila za to, je stopil naprej za vodjo Plajber sam. Sledilo mu je najprej le 7 smučarjev, potem pa končno tudi ostali, v posebni skupini bolj zada. Navrh žleba, na takoimenovanih Nagelnovih čerkih, hi se imel izvršiti odvoz (start). Tu so pa došli smučarji prve skupine, prerezali in odrivili sneg, ki je potem radi izredne strmine nujno sprežil kar dva plaza. Ta sta potegnila za sabo prvo skupino, od katere je ustal živ le eden, od druge skupine, ki je ubrala k čerem nekoliko lažo pot, pa je plaz odnesel dva v smrt, ostale pa le več ali manj pokrili s snegom.

Iz povedanega je razvidno, da je vzrok res velike nesreče bila mladostna lahkoniljnost, morda žportna nedisciplina, s katero je nekaj članov spremenilo med potjo k šarttu varno progo, v novo progo, katero nevarnosti trenutno tekmujoči niso znali preceniti. Usodepolni plaz ni prišel sam od sebe, ampak je bil sprožen od smučarjev čisto izredno.

Eden rešenih smučarjev je brž odhitel po pomoč h koči, nato v Lom in naprej v Tržič. Iz Loma so takoj prihitele gasilci in več mož ter fantov z lepatami, drogovci in vozovi. Kljub zasneženi poti so bili v eni uri, in še prej, pri koči in nato je 11 določenih mož šlo reševati. V kočo so tačas smučarji sani prinesli že enega tovarša — mrtvega. Drugega pa sta dohitali ta čas lastnik koče in predsednik SPD Salberger — ter so ga prenesli do Lomljani v kočo. Poskušali so na vseh krajih najti še druge ponesrečence, a radi dolžine in širine plazu niso uspeli. Šele v sredo in četrtek so odkopali štiri nadaljnje ponesrečenje, treh pa sploh še ne, kljub res strokovnemu iskanju. V nedeljo, dne 4. t. je pa zasul ves prostor ponovno velik plaz, pravi, ki prihaja v huden jigu na ta prostor. Tako, da verjetno še dolgo ne bo mogoče najti treh ostalih trupel.

Ponesrečenci so bili z lepo slovesnostjo pokopani v Tržiču, v sredo in petek. Preostalim težko prisadetim pa je lahko v telžbo, da so tako nenadno umrli, stopili v večnost pripravljeni. Saj so vsi opravili velikonočno dolžnost, par jih je bilo še na veliko nedeljo pri sv. obhajilu, in nikde ni zamudil zapovedano službe božje o veliki noči. — Bili so poštni pridi delavec na svojih mestih. Naj v miru počivajo!

V vsako hišo Domoljuba!

KAJ JE NOVEGA

DOMAČE NOVICE

d Za ravnatelja II. drž. gimnazije v Ljubljani je postavljen Josip Osana, profesor klasične gimnazije. Cestitamo!

d Kmetovalčeva opravila v prihodnjih dneh.

Zaradi slabega in mrzlega vremena, smo z delom precej zaostali. Zato bomo morali, ko nastopi toplejše vreme, podvojeno zgrabiti za delo.

Pojedelstvo: Mnogi niso gotovi niti s pomladansko setvijo.

Kakor hitro bo zemlja zadosti suha, bo setev prvo naše delo in šele potem pri-

dejo na vrsto druge stvari. Setev je pač najvažnejše opravilo vsega leta, kajti od nje je odvisna letina. Ko se bosta zemlja in zrak dovolj se-

grela, bomo sejali jari lan, ki uspeva najbolje na deteljiščih in travnikih, ki smo jih jeseni globoko preoral.

Pri obdelovanju zemljišč za lan je treba posebno skrbno paziti na to, da so njive čiste, brez plevela. Pobranati je treba tudi vse ozimne posevke. — Travništvo: Travnike je treba pridno branati in čistiti, seveda ko so enkrat dovolj suhi. S pomočjo travniške brane izrujemo mah, raztrgamo pregosto travniško rušo in izravnamo krtine. Ostanke listja in gnoja na travnikih pa je treba pograbiti. Če imamo govoril gnojnico, jo razvozimo po travnikih. — Živilsoreja:

Živino puščajmo vsak dan nekoliko časa na prostoto, na sveži zrak, solnce in sončno svetlobo, česar vsega ni imela dovolj preko cele zime. zla-

sti ne v pretemnih in zaduhlih hlevih in svinjakih. Na prostem se živila utrdi, v hlevu pa se pomehkuži. Predvsem moramo pustiti na prostoto breje in mlade živali. Razkužimo hleve in svinjake z apnenim beležem. — Hiteji je treba tudi z valjenjem, ako hočemo priti do mladih kokoši, ki začnejo nesti že v pozni jeseni. — Sadjarstvo:

V aprilu nastopi čas precepljanja s cepljenjem za lub. Če je kdo zamudil čas cenične na druge načine, naj uporabi ta način. Cenič je treba čim prej pripraviti in jih shraniti, da preveč ne od-

ženejo. Cenič moramo zavarovati proti vetru in

pticam. Precepiti je treba vse nerodovitno stajrješe drevje kakor tudi drevje onih vrst, ki niso dovolj dobičkanosne. Da uničimo krvavo uš, poškropimo drevje z arborinom. — Vinogradništvo: Še vedno je čas, da poškropimo ali pomazemo trsje z 20—30% žvepleno apnenog brozgo, aka tega nismo storili že takoj po rezni. Posebno je važno to delo v vinogradih, kjer smo imeli lani kodravost trsja.

d Proračun ljubljanske občine je finančno ministrstvo potrdilo v obsegu, kakor ga je bila občina predlagala in znaša proračunska vsota 99.029.377 din, kar pomeni v primeri s proračunom za 1936-37 zmanjšanje za 4.560.165 din.

d Težave v ljubljanski ženski bolnišnici. V preteklem letošnjem četrletju je bilo v ženski bolnišnici zopet znatno več porodov kakor v istem razdobju lanskega leta. S tem so se težave, s katerimi se bolnišnica že dolga leta bori, še povečala. Predvsem primanjkuje prostora. Porodna soba in sobe za otročnice so stalno prepuno, tako da ni mogoče redno čistiti prostorov in postelj. Grozi nevarnost, da se poslabšajo zdravstvene razmere. Iz tega bi lahko nastale velike neprične za varnost porodnic. Preteče nevarnosti bi lahko preprečili edino na ta način, če bi prihajale v bolnišnico rodit samo one ženske, ki pričakujejo kakršnekoli nepravilnosti, ki so gospodarsko šibke in iz kakih drugih razlogov nimajo takih pogojev, da bi lahko ostale doma in rodile v domačem stanovanju. Žene, ki imajo primerno stanovanje, zadostno domačo postrežbo in ki pričakujejo običajen porod, naj bi ostale v svojo lastno korist doma, kajti porod v urejeni domačnosti je varnejši nego porod v prepunoji porodnišnic. Ženska bolnišnica v Ljubljani bo prisiljena, da odklanja sprejem takih porodnic, ki imajo doma na razpolago vse, kar je za porod potrebno.

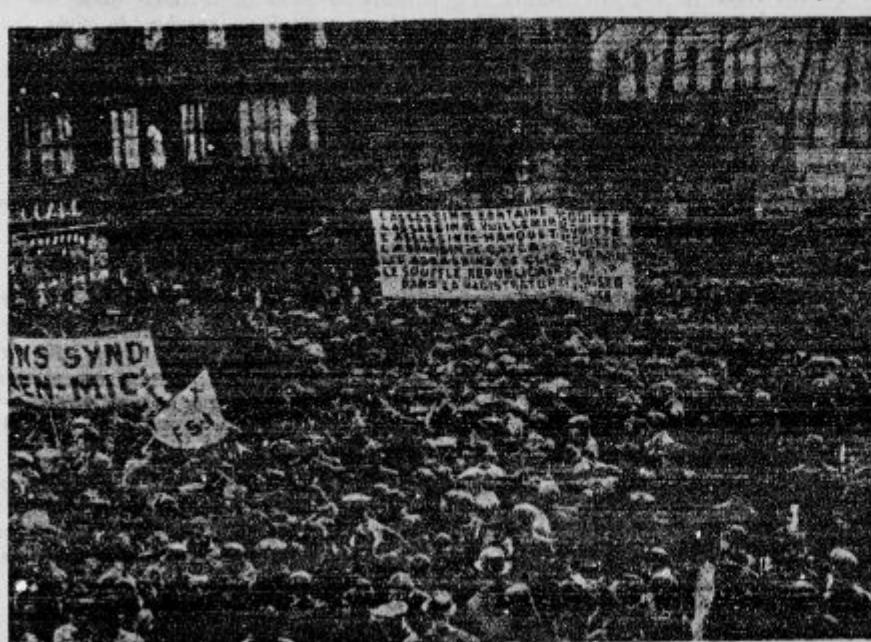

d Pač predaleč v svoji trmi. Za eno skimo paro bo prevažal vse leto pošta na Banjaluka—Derventa lastnik avtobusa. Na tej progi vozita namreč dva avtobusa, ki imata vsak svojega lastnika. Ogorčena konkurenca je nastala med njima največ zaradi prevoza poštnih pošiljk, kar je vrglo letno od 60 do 100 tisoč dinarjev. V tej tekmi sta šla tako daleč, da sta stavila naravnost smerne ponudbe. Končno je naredila dobiček pošta, ki bo plačala za vse leto le ubogo paro.

d Kje so najstarejše kavarne v Evropi. Menda je bila že leta 1570 prva kavarna v Sarajevu. O tem piše v nekem rokopisu, ki ga hrani Balkanski institut v Sarajevu. neki Mesih efendi, sin Abdulahov, ki je za vladanja sultana Selima II. 1566 do 1574 pisal proti pitju kave, ki se širi povsod, in ki je iz Carigrada prodrla tudi v Sarajevo.

d Policia je prijela dečka z ugrabljivim vred. Malega dečka je hotel ugrabiti in odpeljati iz Belgrada na Svedsko neki švedski oficir, toda mati je otroka takoj pogrešila in prijavila zadevo policiji. Dečka so še pravočasno potegnili iz letala, s katerim bi se skoraj odpeljal na Svedsko. Zgodba je pa zapletena. Otrokova mati je Švedinja in se piše Hellius. Omožena je bila nekaj let z visokim švedskim oficirjem, pa se je pozneje od njega ločila in poročila z nekim socialističnim voditeljem. Njen prvi mož pa je oba otroka, med njima tudi dečka, zahteval zase. Ločena žena tega ni hotela storiti, čeprav je švedsko sodišče prisodilo otroka očetu. Pobegnila je v Jugoslavijo, da bi tako za nekaj časa zmešala sledi za seboj. Toda njen lastni brat, ki je tudi oficir v Švedski armadi, je zasledil njen naslov in prišel v Belgrad. Počakal je dečka in ga odpeljal s svojim avtomobilom na zrakoplovno postajo. Tuk vred poletom letala je policija dečka privela z ugrabljivim vred.

d Pravi medved in ne aprilska potegavžina. Cez ralitovske vrhove je prišla v Zeleni vrh, da straši na bohinjski strani medved. Zastonj so ga že delj časa zasledovali tamkajšnji loveci. Koncem marca se je pa zvedelo, da se ta medved sprehaja že v okolici Prtovča. Loveci so se odpravili, da poiščejo zverino. Že prvi dan zasledovanja so naleteli na medveda, in sicer kmalu nad Zelenimi vrhom. Prvi strel je na medveda oddal gospod France Kemperle. Zadel ga je v nogo. Razjarjeni medved se je postavil na zadnje noge in pihal proti svojemu napadalcu. Ves prestrašen je g. Kemperle pripravil puško, da ga vnovič zadene, razdalja 300 m je bila seveda kratka. Prišel pa mu je pravočasno

N Parizu so bile nedavno velike demonstracije. Spoprijeli so se nacionalisti in komunisti. Bilo je več mrtvih. Po pogrebu svojih tovaršev so komunisti demonstracije ponovili.

Slovenija, kam drviš?

Po letopisnih podatkih ima med vsemi banovinami največ mrtvorojenih otrok Slovenija, namreč 2.37 odstotkov vseh rojenih. V dravski banovini je 5 do 6 krat toliko mrtvorojenih otrok nego v drinski, zetiski in vrbski banovini.

Prav tako so velike razlike v razmerju med zakonskimi in nezakonskimi otroci. Od skupnega števila rojenih otrok smo imeli leta 1934 v dravski banovini 11.85 odstotkov nezakonskih otrok, v zetiski (Črni Gorji) pa samo 1.46 odstotkov. Slovenija ima torej med vsemi banovinami največ nezakonskih otrok in jo prekaša le Belgrad, kjer je 12.38 odstotkov nezakonskih otrok. Vendar primerjava z

Belgradom ni prav na mestu, zakaj v mestih je število nezakonskih otrok vedno mnogo večje nego na deželi in bi se dala številka za Belgrad primerjati le s tozadavnimi številkami za druga mesta. Število mrtvorojenih nezakonskih otrok je v državnem povprečju še enkrat večje nego število mrtvorojenih zakonskih otrok.

V razmerju z številom prebivalcev, je značilo predlanskim število živorojenih v Belgradu 1.70 odstotka, v dravski banovini 2.45 itd.; v vardskem celo 4.30 odstotkov. V Sloveniji je torej, razen v Belgradu, najmanj rojstev.

na pomoč g. Filip Gartner, ki je zverino končno podrl na tla in s strehom v glavo končal njeno življenje. Ko je prišla ta vest v Zelenik, domačini niso verjeli in so mislili, da je to aprilska potegavčina. Toda ravno 1. aprila so mrtvega medveda pripeljali v Zelenik in ga razstavili na glavnem trgu, da si je lahko vsakogod ogledal, kakšen je medved v resnici in ne samo na sliki.

d Hotel je nevesti izpolniti obljubo. Dve uri pred smrto je poročil v Šibenški bolnišnici kmet Lovre Živković, ki je dolgo let bolehal na želodcu. Nazadnje se je odločil za operacijo, vendar ni bilo več pomoci za njegovo življenje. Ko je uvidel, da se bo moral posloviti od sveta, je dal poklicati svoje dekle, ki ji je bil obljubil, da jo bo vzel. Ko so ga vprašali zakaj, jim je odgovoril, da hoče pred svojo smrto na vsak način izpolniti obljubo. Res, prišlo je dekle in izvršena je bila poroka. Pa že dve uri nato je Lovre izdihnih.

d Srečna je pač Primorska banovina. Ce smo prav poučeni, bo k skupnim njenim izdatkom v višini 49 milijonov din prispevala država 30 milijonov, da bo morala banovina sama zbrati samo 19 milijonov din.

d Poselite manufakturno trgovino Kmečki magazin, Ljubljana, Krekov trg 10, ki Vas postreže najbolje.

d Pogreba bivšega gasilskega stareste Josipa Turka v Ljubljani se je udeležilo mnogo ljudi iz mesta in od drugod. Uniformirani gasilci je bilo 1423.

d Zaradi dejstva se neprestano nadaljujejo zemeljski vsadi in plazovi, ki so napravili v mariborski okolici že veliko škode. Zlasti neprijetno je tam, kjer taki plazovi zasujejo cesto. Tako je zasulo cesto Št. Ilij-Velika kar 14 plazov, tako da je po njej vsak promet za več dni onemogočen. Na cesti Sv. Lenart—Ščavnica—Cmurek pa je morala oblast prepovedati promet, ker obstaja nevarnost, da plazovje zasuje na mnogih točkah cesto. — Tudi drugod poročajo o sličnih pojavih.

d Zaradi trajajočega se snega so močno narastne vode tudi v ljubljanski okolici, vendar ko to pišemo, še nikjer ni nevarnosti za popoden, ker se sneg taja počasi. Na Barju je Ljubljana ponekod prestopila bregove. Sava je narastla za približno 170 cm na višino, samo danes pa se je dvignila za 14 cm.

d Posor na nove taksei! Občinstvo opozarjam, da bodo po novem finančnem zakonu za leto 1937-38 od 1. aprila t. l. značale pristojbine: za prošnje 10 din, za priloge

po 4 din, za pritožbe proti odlokom upravnih oblastev 30 din, za oglase v časopisih v kraju do 40.000 prebivalcev za 75% manj, v kraju od 40 do 80.000 prebivalcev za 50% manj od doseganja takse, za poselske pogobe 20 din, za vse vrste pooblastil 20 din; za pogodbe o vzdrževanju 1%, za dovoljenje za javne radijske prireditve največ 1 din za vsak dan prireditve. Za šolmino se zviša odmerek kot osnova za plačilo, razen tega so pa tudi pristojbine znatno znižane.

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE CELJE – LJUBLJANA – MARIBOR

OBRESTNA MERA ZA VLOGE ZNASE

DO 5%

ZA VLOGE IN OBRESTI JAMCI DRAVSKA BANOVINA Z VSEM SVOJIM PREMOŽENJEM IN VSO SVOJO DAVČNO MOČJO

d 945.000 ljudi je obiskalo lansko leto jugoslovanska letovišča.

d Preredba na državnem posestvu Belje. Tudi državno posestvo Belje v Baranji so preuredili. Od sedaj tvorijo Belje, sladkorna tovarna v Branjinem vrhu in državno posestvo Topolovec pri Sisku skupno enoto, ki se imenuje državno posestvo Belje. Uprava

Pomagajmo svojcem storžiških žrtev

Strašna smrt pod plazom na pobočju Storžiča, ki je uničila življenje devetim Tržičanom, ni pretresla samo težko prizadete svojce in sorodake, ampak je tudi turistično odjeknila v sočitvju s skritimi skrbi po širini naši domovini in čeznjene meje. Omahale so žaljave roke, voljace dela in trudov zase, za svoje drage in domovino.

Niso še vse žrtve v mirnemu domu tržičkega pokopališča, tri so še v snežnem plazu, kateri jih kljub velikim naporom raziskovalcev neće dati iz svojega nazlega objema. Čut ljubezni do pokojnikov nam zareka, da jih ozkrbimo lepo zadružje domovanje na boljši svjiv in naša našla mora biti še bolj plenitna. Vesaj nekoliko moramo nadomestiti skrb, ki so jo pokojni tako lepo posvečevali svojim dragim.

va posestva se nahaja v Kneževcu. Vrhovno nadzorstvo nad upravo pa ima finančno ministrstvo.

d Svojega dvanajstega otroka je povila te dni v ljubljanski ženski bolnišnici Marija Capuder, žena kočarja iz Rafolč pri Lukovici. Botrovala sta ban dr. Natlačen in njegova gospa soproga.

d Tolovskega tolpo so prijeli. Pri Bjelovarju so prijeli in vtaknili pod ključ tolpo, ki je že nekaj tednov kradla in morila po vsej okolici. Tako so vdrli v hišico upokojene učiteljice na Virju in od nje zahtevali, da jim izroči ves denar. Ker jim ni hotela tega takoj povedati, so jo zvezali in ji podplatile žgal s svečami. V takih mukah je staru učiteljico povedala, kje ima skrit denar. Ko so denar pobrali, so jo odkrili, a nčiteljico pustili zvezano in nemočno na poseljji. Zalotili pa so jih, ko so po Bjelovarju prodajali razno nakradeno zlatnino. Polje njihovega dela pa ni bila samo okolica Bjelovarja, temveč so kradli in ropali tudi v Murski Soboti, na Plitvičkih jezerih, v Samoboru pri Zagrebu in Varaždinu.

d Zaradi pošča sta stala te dni pred mariborskim sodiščem 27 letni posestnik iz Sp. Jablan na Dravskem polju Vinko Pernat in njegova 45 letna sestra Helena Pernat. Pred sodniki sta oba tajila vsako krivo. Vendar so bile druge okoliščine takšne, da je sodišču Helenu sicer oprostilo, Vinka pa odsodilo na polegano leto težke ječe, 3 leta izgube časnih pravie in 3000 din denarne kazni.

d Draga žrka. V Petrovgradu je odvetnik dr. Mihaelovič vzlikal: »Kaj takega more ostati nekaznovano samo v Jugoslaviji. Advokat je imel zaradi tega opravka pred sodiščem. Poskušal se je sicer izmazati, a ni pomagalo nič. Za d, ki ga je bleknil mesto g, so mu prisodili 600 Din globe ali pa 10 dni zapora. In še pravne stroške mora plačati.

d Kako trapajo mladino. Neki učence na Jesenicah ima v svojem zapisku sledeče gorostnosti: »Razvoj človeštva! Da imajo človek in velike oplice skupnega pradeda, da izbaja ta prednik iz neke nižje oblike, od nekega zgodnjega sesalca in sicer iz ribe. Zakaj človek je v razvoju spočetka tak, kakor bi se hotel razviti v ribo, ima skrine odprtine in ribje srce in ledvice; zato spominjajo njegove razvojne stopnje na sesale nižje stopnje. Nekaj časa ima rep. Cerkev nasprotuje, da je človek iz živali. Toda cer-

Naše delavske mesto je pokazalo že te dni veliko požrtvovalnosti in sočutnega umevanja ob težkem zdarecu in v dobrodošni naklonjenosti pač ne bo popasti. — Obračamo pa se s tem tudi na širšo javnost z izkreno prošnjo za darove, ki bodo z vso kvaliteto sprejeti in z vso vestnostjo razdeljeni.

d Prosimo! Darove je pošiljati na upravo »Slovenec« ali na občino Tržič. Vsi darovi bodo objavljeni v dnevnem časopisu in prosimo, da se v izogib zlorab upoštevani te naznačeni nalogi.

V Tržiču, dne 3. aprila 1937.

ODBOR

Majsterič Janez, župan, predsednik; Salberger Nadko, blagajnik; Janež Nadko, tajnik.

Ravna pot k čistoči – ali Žalosten konec Penčka žmazka

ker ne zagovarja več, ker ne more dokazati.
– In tako vrogojiteljsko znanost mora slovensko katoliško ljudstvo še draga plačevali!

d **Boj z roparjem sredi noći.** Ono noč je vodil ropar v stanovanje inženjerja Sekuliča, ki je nameščen v rudnikih v Mežici. Za velikonočne praznike je bil z ženo k svojim staršem v Varaždin. Sredi noči pa je nenadno začul škripanje in že je videl roparja ob svoji postelji. Čim je ropar uvidel, da ne bo neopaženo mogel izvršiti svojega posla, je skočil nad inženjerja in ga začel daviti. Inženjerjev žena pa je priskočila na pomoč ženu. Vsi trije so se prematali po tleh, da se je vdrí strop in sta dva padla 5 m globoko. Inženjerjev žena se je pri tem težko poškodovala na glavi.

d **Lepo številke** Po letopisnih podatkih je dala lanska želez 292.000 vagonov pšenice. Od tega gre za prehrano 150.000 vagonov, za želez pa 35 tisoč vagonov, torej skupno za notranjo porabo 185 tisoč vagonov. Za izvoz pa nam preostaja 107 tisoč vagonov. Do 15. marca smo že izvozili 47.500 vagonov, da nam preostaja še 59.500 vagonov. Po pogodbah je država vezana, da dobavi v razne države 20.000 vagonov. Dosedaj smo dobili za pšenico okoli 710 milijonov din, za pšenico, ki nam je že preostala, pa bomo dobili okoli 1 milijardo, da nam bo dala pšenica skupno 1700 milijonov dinarjev.

d **Vsa Slovenija se pripravlja na prelepo romanje na Trsat, združeno s prijetnim izletom na prekrasni otok Rab.** Romanje priredi ljudi letos »Sveta vojska« za binkoštne praznike. Letos bo več posebnih vinkov: za Gorjenje z Jesenic, za Dolenjce in Belokranjcem iz Novega mesta, za Štajerce iz Maribora, Notranjci pa se pridružijo posebnemu vlaku iz Ljubljane. Vodstvo je določilo najnižjo mogulo ceno, vendar upa še na ponovno znižanje, če se priglasijo potniki v zadostnem številu. Prosimo zlasti šč. duhovnike, da priporočajo to romanje, da bi bile zastopane vse izpulje v Sloveniji, ker bo vodil romarske slovesnosti eden jugosl. nadškofov. Podrobna navodila pošlje vsakomur brezplačno (če se romanju potem udeleži ali ne): Uprava »Po božjem svetec, Ljubljana, Wolfova ulica 1.

— Bodote matere morajo paziti, da se izognete vsaki lenivi prebavi, posebno zato, z uporabo naravne »Franz-Josefovec

greake vode. »Franz-Josefovac voda se lahko zauživa in učinkuje že po kratkem času brez neprijetnih pojavorov.

Reg. po min. son. pol. in nar. zdr. S. dr. 1588. m. V. 18.

d **Več novih hotelov bodo zgradili.** V Dalmaciji bodo zgradili letos več novih hotelov ter bo v ta namen vloženih okoli 30 milijonov din. Zvezka nabavjalnih zadrug drž. nameščencev namerava zgraditi v Ulcinju moderen hotel s 100 sobami. Hotel bo veljal skoraj 5 milijonov din. Nabavjalne zadruge imajo pač denar in zato morejo zidati celo hotele. Seveda čisto v duhu zadružne misli! Neka švicarska skupina pa boće porabiti svoje vezane dinarje za zidanje modernega hotela v Splitu. Tudi Jugoslovanska hotelška družba namerava zgraditi v Splitu moderen hotel. Na Rabu in v Vinodolu pa bo zgradila moderen hotel neka češkoslovaška družba.

d **Vsa vojska pojasnila v katerikoli načini dobitje proti malenkodnaemu plačilu pri Per Francu, kapetanu v p. Ljubljana, Nežifrova ulica 14.** Za odgovor prizotiti kolek ali znamko za 6 dinarjev.

d **Siremačne meščane bodo zdravili brezplačno, v Zagrebu namreč.** Reševalni postaji so dali še dva zdravnika, ki bosta imela to službo nepretrgoma ves dan in vso noč. Prvo pomoč bodo nudili tudi ob praznikih. Stroške je prevzela mestna občina.

d **Kdo je ujal še težje?** Največjo postrav v naših vodah je pred dnevi ujal na trnek gostilničar Ivan Kostečec iz Oštarije pri Ogulinu.

linu. Ujal jo je v reki Mrežnici in je tehtala 8 kg. Dosej je bila najtežja ujeta postrav težka le 6 kg. Zanimivo je, da so v njenih čljučkah našli tri stare trnke, ki so bili že val razjedeni od rje, pa riba kljub temu ni poginila.

d **Jevtičeve volitve na gledališčem odra.** Igro o Jevtičevih volitvah in drugih dogodkih dne 5. maja 1935 je napisal neki pravoslavni župnik v Novigradu pri Bos. Samem. Igrali so jo pa sami kmetje. Čisti dobiček dobro obiskane predstave je bil določen za gradnjo vaške pravoslavne cerkve.

d **Najbolj deževen marec v zadnjih sedmih letih.** Po zapiskih ljubljanskega vremenskih zavoda je bil letošnji marec najbolj dežaven, kajti padlo je nad 312 mm dežja, nasprotno sta letošnji januar in februar raznomaivala skupno le 147.4 mm padavin. Lanski marec je bil suh in rezen na dežju, bilo je le 54.9, predlanskim 65.6 mm dežja. Močno deževen je bil marec leta 1934, ko je padlo 290.9 mm dežja, leta 1933. v 12 dneh 102. leta 1932. pa 71. v letu 1931. skoraj za polovico več in v letu 1930. je bilo 151.6 mm dežja v 17 dneh.

d **Zalegra pod Svetinikom.** Ze nekaj časa pred veliko nočjo so imeli tihotepci na Notranjskem pripravljeno večje skupino konj, ki so jih hoteli spraviti v Italijo. Kakden dan ali dva pred velikonočnimi prazniki se jim je končno nudila prilika in sklenili so odrijeti in spraviti konje neopaženo v Italijo,

Štrajk na morskem dnu

Po dnu kanadskega Gornjega jezera v Ameriki so nameravali napraviti telefonski vod. To delo naj bi opravil potapljač Valdon. Ze malo prej je zahteval od svojih predpostavljenih, da mu povisajo plačo. Ker njejovi zahtevi niso hoteli ugoditi, je napovedal, da bo začel s stavko, za katero se je odločil prav sedaj, ko je začel s polaganjem telefonskega voda po dnu Gornjega jezera. Ne da bi se dosti menili za to, kdaj mu bodo povisili njegovo plačo, se je kar spustil v potapljački obleki na dnu jezera. Ko je svoje delo dovršil, pa je izjavil, da se prej ne prikaže na površje, dokler ne ugodе njegovi zahtevi. Sporočil je po telefonu tudi, da bo

prerekal vrv, če bi ga kdo skušal s silo potegniti na suho. Izjavil je, da je Delavski zvezzi prijavil, da bo začel s stavko, dejal je pa tudi, da bo to velik skandal, če ga bodo, ne da bi mu uslušali prošnjo, pustili od takoto umretri na jezerskem dnu in to po krivdi delodajalca. Pravijo, da je ta mož le napravil prizadelim malo skrbi, kajti takoj se je menda sestal občinski svet v tamkajšnjem mestu Port Arthuru, ki je po krajšem posvetovanju sklenil, da se Valdonu mora povisiti plača. Ko so potapljači sporočili, da je uspel, se je ves zadovoljen prisnehal nad jezersko površje. V Ameriki uspe menda vse, kar je tarednega.

na kraj, kamor so bili namenjeni. Nato so čakali v Italiji na ugodno priliko, da se prav tako skrito vrnejo v Jugoslavijo. Na italijanski strani so tihotapeči delali načrt, kako se bodo vrnili neopaženo domov. Pri tem jim je bilo naklonjeno vreme, ki pa je postal za nekatere izmed njih usodno. Že na velikonočje začel naletavati gost sneg, ki se je spremenil na velikonočni ponedeljek v pravcati snežni metež. Tihotapeči so bili prepričani, da je to najboljša prilika za povratek preko meje. In res, zgodaj zjutraj so se odpravili na pot ter riniili skozi sneg v hribe. Bilo jih je deset. V velikem snegu se je skupina desetih ložila na dva dela. Pet jih je prodrlo že skoraj do meje. Dva popolnoma izmučena nista mogla več naprej in sta obležala. Ostali trije so zvečer prispevali v Podcerkev, nakar so odšli reševalci v hribe, ki pa so po budih naporih našli oba zaostala že zmrzljena. Bila sta to Janez Sirel iz Viševka in Stanko Znidarsič iz Podcerkev. Ostalih pet je na varnem v Italiji.

d Učitelj ubil svojega sorodnika. V Držicah pri Cetinju je učitelj Stanko Dragović ubil svojega sorodnika Vasa Dragovića, ker se ni hotel oženiti z dekle, ki mu ga je učitelj izprosil pri starših. Vaso je bil namreč naprosil učitelja, naj mu najde pošteno dekle, da bi se z njim oženil. Učitelji mu je ustregel in mu našel dobro dekle. Ko pa je prišel dan zaroke, mu je Vaso sporočil, da se ne bo oženil s tem dekletom. Učitelj se je zaradi tega čutil osramočenega in je zahteval od sorodnika, da na vsak način izpolni svojo oblubo in dekle vzame. Ker ta poziv ni rodil želenega uspeha, se je vse končalo tako, da se je učitelj s strelj iz revolverja maščeval nad Vasom.

d Tudi loj jim diši. Mesarski mojster Zaf Jožef na Pobrežju pri Mariboru je zadnje čase opažal, da mu nekdo kraje loj v večjih količinah. Prijavil je stvar orožnikom, ki so zaprli njegovega črevarskega pomočnika Alojza Gepa, ki je te tativne priznal. Prijavil je da je po dvakrat do trikrat na teden

VINA

Za težko delo je močno vino!
Dobite ga načrtajo v
CENTRALNI VINARNI v Ljubljani

kradej loj ter ga je vsakokrat odnesel po 8 do 10 kg. Pravi, da je odnesel skupaj nad 1000 kg loja. Prodajal ga je neki posestnici na Pobrežju po 2 din za kg, pri tativnah pa mu je pomagal hlapec in sorodnik te posestnice Jožef Hödl. Oba sta avstrijska državljana in dejanje priznata. Orožniki so ju zaprli. Zaf pravi, da trpi skupno nad 40.000 din škode.

d Tudi v Bohinju plazovi! Dne 31. marca se je vračalo s Sedmerih jezer šest turistov, med njimi dva vodnika. Med potjo jih je zasul plaz. K sreči je bil eden le toliko zasut, da se je lahko sam izkopal. Nato je z velikim trudom odkopal še ostale. Neka turistovka je bila izkopana že nezavestna, pa so jo kmalu spravili spet k ravestvi. Vseh šest je nepoškodovanih.

V mestu Oslo se jeseni na pol dozdidal veliko hišo iz betona. Med hudo zimo se je še ne strjeni beton razsol in hiša se je zrušila.

IZ DOMACE POLITIKE

d Državni predsednik češkoslovaške republike dr. Edvard Beneš je prišel dne 5. aprila uradno v Belgrad, kjer so mu predili kot poglavaru bratske in zvezne države nad vse slovesen sprejem.

d Mala antanta se je posvetovala pretekli teden v Belgradu. Zunanja ministra Češkoslovaške in Romunije sta pozdravila sporazuma, ki ju je sklenila Jugoslavija z Bolgarsko in Romunijo. Izjavili so, da ostanejo vsi dogovori, sklenjeni doslej z drugimi državami, polno v veljavi in da bo tudi v bodoče Mala zveza zvesta načelom Društva narodov.

d Gospodarsko sodelovanje z Italijo. Casopisje poroča, da so v teku priprave za skorajšnji sestanek italijansko-jugoslovanske komisije za organizacijo in pospešitev gospodarskega sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo. Doslej ni bilo proučevano nobeno važnejše gospodarsko vprašanje, ker se pričakuje, da bo med Italijo in Jugoslavijo vsa

▼ Ameriki bodo baje začele dame nositi klobuce in lesene oblane. Pravijo, da si bo vsaka lahko oblane sama nastrgala, jih primereno pobravila in zvila v »klobuke«. Ta-le, ki je na sliki, vse to že zna in pravijo, da je sedaj njen mož nesransko dobre velje... ▼

Dr. Edvard Beneš,
predsednik češkoslovaške republike.

gospodarska vprašanja najhitreje in najpravilneje rešila stalna komisija. Predvsem se bodo določile smernice za okrepitev železniškega prometa med Italijo in Jugoslavijo. Razen dveh letalskih prog, po katerih se bo razvijal promet med Rimom, Milanom, Zagrebom in Belgradom, se bo proučilo tudi vprašanje ureditve železniških zvez. Briskone se bo v najkrajšem času povečalo število vlakov na obstoječih progah. Po še ne potrjenih vesteh namerava skupina italijanskih industrijalcev predložiti jugoslovanski vladni načrt elektrifikacije enega dela proge Zagreb-Reka. Glede okrepitev ladijskih zvez še ni ničesar gotovega v načrtu, vendar pa se smatra, da bo tudi v tem oziru Italija v najkrajšem času stavila predloge, ki bodo imeli namen, da se okrepi zveza med italijansko in našo obalo.

d Neodvisnost je ime tedniku, ki izhaja v Mariboru in je pisal in še piše o nekem ljudskem gibanju med Slovenci v dr. Mačkovem smislu. Da za tako »gibanje« večina zavednega slovenskega naroda nima smisla, je dokaz tudi to, da je »Neodvisnost« z letosnjim trinajsto (I) številko skrčila obseg kar za 50 odstotkov. Nadaljevanje sledi.

d Kratkotrajno veselje. Zagrebškim časopisnim raznašalcem se je nehote in nevede posrečilo imenitno potegniti za 1. aprila mariborske naprednjake. Muhiasti časopisni raznašalci so si za 1. april izmisliili svojevrstno zanimivost ter so pri prodaji popoldanskih listov kričali na vse grlo: »Nova vlada, nova vlada, Jevtič ministriški predsednik, Uzunovič notranji minister.« Zagrebčani so to potegavščino sprejemali s smehom. Bilo pa je v Zagrebu tega dne par Mariborčanov, ki se prištevajo tako zvanim »naprednjim krogom. Tudi ti so slišali kritanje zagrebških raznašalcev, pa so jih v svoji podeželski lahkovnosti vzeli za res. Nobeden se ni spomnil, pa kupil časopis, da se prepriča, kaj je resnice na teh klicih, pač pa so vsi radostni hite na kolodvor ter prinesli veselo vest še

teglo v Maribor. Kakor blisk je zakrožila po mariborskih gostilnah in kavarnah po prihodu večernega vlaka. Tam, kjer se zbirajo sna-prednec družbe, so se kar naenkrat začele skiti glave, nekaj se je sušljalo, potem pa je zaorilo življe in že so romali na mizo štri in buteljke. Pilo se je iz veselja ter natajraljalo Jevtiču in Uzunoviču ter starim dobrim časom. Žal je bilo to veselje le kratkojno.

d Iz »zlatih časov« jenesarske dobe. Okrajnega glavarja v Sanskem mostu je ob-jalilo državno tožilstvo, da je za časa Jevtičeve vlade in volitev nasilno ravnal z ljudmi. Nekd je otroka, ki se je zlasal z njegovim sinom, poklical v svojo pisarno in ga tako prematil, da so ga morali prepeljati v bolnišnico. Preleptsi pa je dal že mnogo drugih ljudi, politične nasprotnike pa je denunciral in na vse načine preganjal. Današnja vlada ga je kmalu upokojila, sedaj ga je pa sodišče v Ljubljani odsodilo na 4 meseca strogega zapora. — Prvemu enak je bil tudi okrajni na-rečnik v dobroščem okraju, ki je prav tako za časa Jevtičevih volitev preganjal politične nasprotnike s kopico denarnih kazni. Tako je kazoval med drugimi tudi pravoslavnega duhovnika. Sodišče mu je za te grehe prisodilo 10 dni zapora in 400 dinarjev denarne kazni.

d Predsednik vlade dr. Stojadinovič je sprejel te dni grofa Romeraisa, belgijskega poslanika, ki je prišel po izrečenem nalogu belgijskega kralja, da izroči dr. Stojadinoviču odlikovanje velikega križa Leopoldovega reda. Ko je izročal predsedniku vlade dr. Stojadinoviču najvišje, belgijsko odlikovanje, je belgijski poslanik izjavil, da je kralj Leopold teljal na ta način pokazati svojo posebno zadostenost do predsednika vlade prijateljske države in mu izreči priznanje za zasluge in državne vrline, ki jih je dr. Stojadinovič tolkokrat kar najlepše dokazal.

d Blok demokracije. Načelniki belgraj-skega dela opozicije se sestanejo 15. aprila v Belgradu. Poleg Ljube Davidoviča, Joce Jovanovića in Miše Trifunovića se bo konfere-nco udeležil tudi sam Aca Stanojevič. Pre-tresali bodo načrt ustanovitve tako imeno-vana bloka demokracije, kakor ga je bil naznani v svojih izjavah Ljuba Davidovič. Ta novi blok bi potem napram drugim političnim skupinam nastopal kot enotna skupina. — Iz te moke ne bo mnogo kruha.

d »Spancic v preiskavi. Preiskava za-tadi nabiranja prostovoljev za Spanijo so uvelia oblastva. Nabiranje raznih vrst de-lavcev je v Prekmurju in Medmuru izvršena popolnoma zanesljivo. Borza dela v Murski Soboti. Z njo so bili zadovoljni tudi vi, ki so kakorkoli pri njej iskali zaposlitve. Istočasno pa so se tudi nekateri zasebniki oprijeli tega posla in nabirali brezposerne za vse vrste dela. Našli pa so se med njimi takki, ki so delavce skušali najeti za Spanijo. Svar-je odkrieva sedaj, da je v tem mestu tudi nekaj vrednega. M. je na enaki temelj kot v Šargi, tudi v Črni gori. Med nji-mi pa so bili tudi trije delavci iz Čakovca in okolice. Ti se sedaj nahajajo v zaporihi v Prelogu. Preiskava pa še ni končana in se zato še ne ve, kdo so bili, ki so te delavce izabilili v take mreže.

d Tudi slopa kurja hrano najde. Govoreč o dr. Kramerjevem govoru v senatu, piše »Neodvisnost« tudi tole: »Tisto, kar nas je

Veletovarnariji, posnemajte!

Lansko leto je ustanovil veletovarnar g. Josip Hutter v Mariboru za svoje delavstvo pokojninski fond, v katerega prispevajo delavci gotov odstotek od svoje mezde, istotako vsoto pa prispeva v fond letno tudi tovarna. Ker je poleg tega g. Hutter ta fond še iz svojega ob ustanovitvi podprt z znaten zneskom, razpolaga sedaj že z znateni sredstvi, ki jih namerava investirati v delavsko hišice za tovarniško delavstvo. Najemnina za te hišice, ki bo izredno nizka, se bo stekala v fond, ki bo na ta način prišel do stalnih sredstev za pokojnino starim in obnemoglim delavcem tovarne J. Hutter in drug. Pokojninski fond nosi naziv »Društvo za starostno preskrbo delavcev tovarne J. Hutter in drug v Mariboru«. Društvo je letos kupilo veliko zemljišče na Pobrežju med Copovo in Jadransko ulico v bližini pobrezke šole. Na tem prostoru začne že letos pomlad graditi hišice, in sicer bo postavilo letos 18 dvodružinskih hiš. Bodo to prav za prav lepe enonadstropne vile z dvema ločenima

vhodoma. V pritličju vsakega stanovanja je projektirana kuhinja s pritiklinami in kopalnica, v prvem nadstropju pa dve sobi. Poleg tega pa bo imela vsaka stranka tudi svojo klet in 700 kvadratnih metrov vrta. Na zemljišču, ki je sedaj kupljeno, je prostora za 100 vil. Gradila jih bo tvrdka inž. Kiffman ter bo stala vsaka stavba 160.000 Din, tako da bo letos investiranih v zgradbe okrog 3 milijona dinarjev. Društvo namerava vsako leto investirati slično vsoto v stanovanjske zgradbe. Na ta način bo nastala v Pobrežju krasna nova viška kolonija, v kateri bodo imeli Hutterjevi delavci z vso udobnostjo opremljena stanovanja. Kolonija bobi tudi svoj lasten vodovod, ter se bo zgradil poseben vodnjak z električno črpalko. Hutterjevo delavstvo, ki že itak prejema znatno višje mezde, kakor jih plačujejo druge mariborske tovarne, bo s to plemenito akcijo ne le preskrbljeno na starost, temveč bo dobilo tudi lepo bivališča, kakor jih imajo delovni sloji redkokje.

presenetilo, je bilo Kramerjevo zatrjevanje, da je rešitev iz centralizma — samo v jugo-slovensku! Ta trditev je namreč prav tako točna, kakor če bi trdil, da je rešitev iz povodnji v tem, da se prilije Šče več vode. Kdaj bo dr. Kramer odkritosrčno priznal, da je bila vsa njegova politika vseh 19 let napacna, kakor je nekoč to odkritosrčno storil pokojni Svetozar Pribičevič in postal prav s tem pri-znanjem velik. Dr. Kramer na tako svetlo mesto v naši zgodovini očito ne mara in bo iz trimaste »doslednosti« vse do smrti izgual hudiča z belcebubom, ako ne bo seveda že prej izgual oba strnjena in v ognju prečiščena slovenska narodna zavest ob rami z brati Hrvati. Dobro!

d Pri zaprtju, motojab v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef grenčice«.

NESREČE

d Pogorel je skedenj posestnika Bervarja, pd. pri Primožu, v Petrovčah.

d Otrok se je dobesedno skuhal. To je bilo v Šargou pri Banja Luki. Teta nekega otroka je prala perilo, a na Štedilniku je imela velik lonec vrele vode. Ko je prenašala kotel iz kuhinje, ji je zdrsnil iz rok in padel na zibelko, v kateri je ležal trileten deček, sin njenega brata. Otrok se je dobesedno skuhal. Da je bila nesreča še hujša, je hotela usoda, da je stal zraven zibelke še drugi otrok. Tega je voda le opariila. Ko je žena videla, kaj se je zgodilo, je hotela izvršiti samomor, vendar so jo zadržali.

d Smrtna nesreča nad slapom Savinje. Manjša skupina smučarjev se je odpravila v Kamniške planine, da prebije velikonočne praznike na Okrešlu in v okolici. Kakor povsod, je tudi tuškaj zapadlo mnogo snega, ki ga je na Okrešlu sedaj nad 2.80 m. Ko se je ta družba 29. marca vračala, jo je nad slapom Savinje naenkrat zajel snežni plaz. Trije so srečno plazu ušli. Smrt je našla pod plazom Hermida Brix, doma iz Gradca. Začelo se je naporno raziskovanje. V nevarnosti za lastno življenje so reševalci začeli odmetavati sneg. Večkrat je bilo treba tudi bežati, ker so se plazovi ponovno usipali v

dolino. Toda fantje niso zgubili poguma. Pri reševanju so si pomagali z velikimi želez-nimi palicami, ki so jih zasajali v sneg. S po-močjo teh palic se je posrečilo Logarju Janužu prvemu najti sled za ponesrečenko, ki je bila zasuta dva metra globoko pod sne-gom. Na tem mestu so tedaj začeli odkopavati. To delo pa je bilo dvakrat bolj nevarno zaradi tega, ker je ponesrečenka obvisela za-suta ravno nad velikim prepadom. Po nad-žloveških naporih so le prišli do trupla Her-mine Brix. Ležala je z glavo navzdol. Na nogah je imela pritrjene smučke, na ramu pa še nahrbnik, z rokami pa je krepko stiskala palice. Na smučeh so jo spravili v dolino, od tam pa v solčavsko mrtvašnico.

d Na nepojasnjjen način je utonil. Na vellko nedeljo je bil Mihelič Franc, delavec državne smodnišnice v Kamniku, star 56 let in stanujoč v Uševku, obč. Nevljive, v neki go-stilni na Vrhpolju v družbi svojih prijateljev. Imeli so medsebojne razgovore. Tako malo pred 8 zvečer se je poslovil od svojih pri-fateljev ter krenil proti domu. Na nepojasnjjen način je zabredel v naraslo strugo Nevljice, kjer je tudi utonil.

d Ker se ma je pri padcu nož edpri. Na nenavaden način je prišel ob življenje pastir Juban Blanuša iz Cemernice pri Tupu-skem. Na travniku je pasel živino, ko mu je neka krava ušla. Stekel je za njo, pa mu je na spolzki travi spodrsnilo. Padel je in ob-ležal. Tovariši se zanj niso zmenili, ker pa niso mislili, da se je zgodilo kaj hujšega. Ko so pa le pogledali, kaj je z njim, so ga našli v krvi. Pastir je bil že mrtev. Ko je padel, se mu je odprl nož v telovniku in se mu zadržal naravnost v sreči.

d Razne nezgode. Gradič Jakob, 27 letni po. sin iz Sv. Urbana, Slivnica pri Celju, je hotel nesti vodo v kuhinjo. Pri vodnjaku se mu je spodrsnilo in je padel ter si zlomil nogo. — Golob Matevž, 12 letni sin delavca iz Celja, si je poškodoval roko na šipi. — Zajo Franc, 60 letni prevžetkar, se je spotaknil na korenini in si zlomil roko. — Na veliko so-boto je napadel M. A. iz Zgornje Ponikve Verdeva Ivana, 25 letnega posestniškega sina iz Velike Pirešice, in sicer tako, da ga je udaril z drogom po glavi in ga močno po-

RAZGLED PO SVETU

Bratomorno klanje v Španiji

Uodoval. — Založnika Antona, 21 letnega posestniškega sina iz Spodnjega Doliča je A. P. iz Kozjeka z nožem zabodel v desno roko. — Mrzka Franca iz Tinskega pri Zibiki je A. M., doma istotam, udaril z litersko steklenico po glavi in mu zadal smrtnonevarno rano nad levim ušesom.

— V zastarelih primerih zapeke, združenih z zlato žilo in otokom jeter, je pravi blagoslov naravna »Franz-Josefov« grenka voda, zaužita tudi v malih množinah. »Franz-Josefov« voda milo deluje in zanesljivo otvarja, pa se poleg tega tudi po daljši uporabi skeraj nikdar ne izkaže neučinkovito.

Ogl. reg. S. br. 80474/35.

NOVI GROBOVI

— V Ljubljani je umrl po dolgi bolezni Josip Turk, bivši starešina Jugoslovanske gasilske zveze. Naj mu bo Bog milostljiv sodnik!

— Le kratka noč je v grobu... V Gorjah je umrla 80 letna Ivana Petrič. — V Mošnjih so pokopali tov. delaveca v p. Valentina Mikija. — V Laškem je od kapi zadej umrl hišni posestnik Janez Šket. — V St. Vidu nad Ljubljano je odšel v večnost bivši ameriški bančnik Frank Sakser. — V Goričanah je izdihnil svojo dušo Janez Trampuš, delovodja v papirnici Goričane. — V Trstu je odšel v Gospodu po večno plačilo čestni kanonik Fran Guštin. — V Predtrgu pri Radovljici je umrla soproga vodovodnega monterja Františka Žerovec. — V Žrečah je preminula Julčka Unverdorben, roj. Kračun, soproga učitelja. — Na Brezjah so pokopali 77 letno Marijo Jelene s Črniveca. — V Novem mestu so pokopali dijaka četrtega gimnazijskoga razreda Janeza Savlja. — V bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu je zapustil solzno dolino g. Franc Zupančič, župnik v Starem trgu ob Kolpi. — V Sarajevu je preminil Ivan Stražič, glavni urednik »Jugoslavenskega listca«. — Na Dunaju je umrl bančni uradnik Ivan Veberič. — V Solkanu pri Gorici je neizprosna smrt ugrabila Majdo Marušičevo. — V Ponikvah pri Trebnjem so pokopali bivšega župana Zakrajska Antona. — V Selah pri Slovenjgradcu je umrl 73 letni posestnik Votič Pavel. — V Cerkljah pri Kranju je odšel po večno plačilo šolski upravitelj Josip Lapajne. — V Novem mestu so pokopali znanega zdravnika primarija dr. Petra Defranceschija. — V Ljubljani so umrli: up. župnik in zlatomašnik Janez Kunaver, vlakovodja drž. Železnice v p. Ivan Sotošek, uradnik Dušan Marn, tapetniški mojster Franc Šeber in soproga uradnika drž. Železnice v p. Marija Zore. — Naj počivajo v miru!

Slovenski dom

JE NAS CENENI POPOLDNEVNIK, KI GA SVOJIM CITATELJEM TOPO PRIPOROČAMO. IZHAJA VSAK DELAVNIK OB 12 IN STANE MESEČNO SAMO 12 DINARJEV. ZA ONEGA, KI SI NE MORAS NAROCITI »SLOVENCA« JE »SLOVENSKI DOM« POPOLNO NADOMEŠTILO. PISITE NA DOPISNICI UPRAVI »SLOVENSKRGA DOMA« V LJUBLJANO, NAJ VAM POSLJE NEKAJ STEVILK LISTA NA OGLED.

Severno od Madrixa pravzaprav severno od Guadalajare ni bilo v preteklem tednu med nacijonalisti in komunisti večjih spopadov. Tudi južno od Španske prestolnice ob reki Harami se je vrnilo le običajno streljanje brez večjih bojev.

Zato so se pa kravato spopadi komunisti z nacijonalisti na skrajnem severu okrog mesta Bilbao in na jugu vzhodno od Kordove. Na jugu so dosegli nekatere uspehe komunisti, ki so se

približali Kordovi na 30 km. Na severu pa zmagovito prodirajo nacijonalisti na 50 km dolgi fronti. Obe imenovani bojišči pa sta najbrže drugevstre važnosti in imata pač namen, da zapeljeta nasprotnika v zmoto in prikrjeta prave namene obeh generalnih štabov, ki obračata prav gotovo glavno skrb madridski fronti, kjer mora priti v doglednem času do odločilnih bojev.

ITALIJA

— Zlato rožo, najvišje papeževu odlikovanje, ki ga sv. oče podeli vsako leto članu katere izmed katoliških vladarskih rodbin na svetu, je dobila letos italijanska kraljica Helena. Odlikovanje ji je izročil 5. aprila papežki nuncij na italijanskem dvoru msgr. Borgoncini Duca. — Italijansko stališče do nevmešavanja v Španiji je izrazil minister za propagando Alfieri, ki je dejal inozemskim časniki, da bo Italija tedaj nehalo oskrbovalo svoje prostovoljce v Španiji, ko se bodo določbe o nevmešavanju začele izvajati nepristransko in splošno. — Italijanski kralj potuje v Budimpešto menda 8. aprila v spremstvu zunanjega ministra grofa Ciana, ki bo zastopal pri tem obisku Mussolini. Potoval bo baje čez Ljubljano. — Sestanek med Cianom in med angleškim poslanikom je bil te dni v Rimu in je poročili angleških listov potekel zelo prijateljsko. — Tudi jugoslovanski državljan morajo prispevati za zadnje italijansko notranje prisilno posojilo in sicer na podlagi II. poglavja pogodb o konzularni službi, ki določa, da morajo tuji državljan, ki so lastniki nepremičnin, nositi ista bremena, kakor domačini. Rok za plačilo prvega obroka je bil izjemoma podaljšan do 31. marca. Drugi obrok se bo vpisoval do 18. aprila. Italijanski oblasti so razglasile, da imajo analog, da po 18. aprili brez usmiljenja in takoj prodajo imetje vseh lastnikov nepremičnin, ki do tega dne ne bi odplačali obroka. — Roparski vrom v cerkev sv. Rožnega venca v Tržiču je napravil mnogo škode. Tatovi so pokradli vse dragocene predmete s sohe Matere Božje in veliko število okrog čudodelnega oltarja razstavljenih daril hvaličnih vernikov, ki so bili uslušani. Tudi tukaj do sedaj preiskava ni mogla dognati nobenega krivca. — Župnik Jože Brežan v Kalu pri Kanalu je javil orožništvo, da so neznani zlikovci udrli v njegovo stanovanje ter mu ukradli poleg kolesa in nekaj obleke tudi precejšnjo vsto denarja, ki je last raznih župnih organizacij in ki ga je župnik shranjeval pri sebi. Tudi cerkevne denarje je bilo mnogo zraven. Tatovi so vlonzili skozi glavna vrata opolnoči ter mirno opravili svoj posel, ne da bi jih bili kdo slišal. — Požar je uničil hišo Marije Kovčič v Sovodnji ob Soči.

NEMČIJA

— Skupen nastop katoliške in protestantske duhovščine. Spor med Cerkvio in državo v Nemčiji je dobil vidnega izraza pri velikonočnih slovesnostih, kjer so katoliški škofje osebno pozvali vernike, naj protestirajo pri oblasteh zoper

zapiranje katoliških šol. Protestantska duhovščina pa je na prižnicah prebirala sezname svojih vernikov, ki so v koncentracijskih taborih ter pozivala, naj verniki molijo za nje. — Hitler se je pobotal z Ludencem, nemškim vrhovnim polveljnikom v svetovni vojni, s katerim sta bila več let sprta zaradi čudnih knjig o poslanstvu nemškega naroda, ki jih je pisal menda že na pol zmešani general. Pomirjenje se je izvršilo v Münchenu in bo radi »ga Ludendorf imenovan ob 72-letnici za maršala.«

FRANCIJA

— Francoski komunisti dobivajo denarno podporo od sovjetrov. V francoski poslanski zbornici je poslanec Doriot razkril, da je francoska komunistična stranka od leta 1920 do danes dobila od sovjetske Unije 250 milijonov frankov podpore. Njegov predlog, naj zbornica izvoli preiskovalno komisijo, da se ta zadeva preišče, je seveda ljudska fronta odklonila. Glavno komunistično glasilo »Humanité«, ki je do leta 1934 živilo v večni zgubi, je sedaj bogato podpirano in se brani vsakega pregleda svojih poslovnih knjig ter je s vedo navdušeno pozdravilo sklep parlamentarne večine, da se Doriotov predlog odkloni. Sovjetska Unija vzdržuje seveda tudi številne komunistične liste, ki sedaj izhajajo v Franciji za tamkajšnje inozemce. Znano je tudi, na kakšen način francoska komunistična stranka dobiva denar iz Moskve. »Slovenski Narod«, ki sicer z največjo ljubeznijo zaseduje vsak gibljaj ljudske fronte v Franciji, o tem seveda molči kakor grob in bo naprej dopovedoval svojim slovenskim svobodomiselnim bravcem, da je ljudska fronta najbolj patriotska stranka sveta, katera bodi zgled tudi jugoslovenskim patriotarjem pri nas.

RUSIJA

— Strašna železniška nesreča. Poročila pravijo, da sta na veliki postaji Pola na Kavkazu v Rusiji zaradi pomote pri kretnikih trčila drug v drugega dva vlaka, in sicer vojaški vlak, ki je prepeljal cel pehotni polk, in tovorni vlak, ki je vozil težke tovore lesa in premoga. Udar ob eni lokomotiv je bil tako straten, da sta se zarili druga v drugo, na nju pa se je nakopičilo nad 30 vagonov vojaškega in tovornega vlaka, tako da je nastal ogromen hrib razvalin, izpod katerega se je slišalo grozno vpitje ponesrečencev. Ker je vojaški vlak vozil s seboj tudi munition, je prišlo do eksplozije, ki je vnela gorivo tovornega vlaka in začela obleko vojakov. Nastal je nepopisno grozen požar, iz katerega se je sli-

šalo pokanje streljiva in kričanje žrtev. Kolodvor je bil za časa nesreče / popolni temi, ker so eksplozije razmetavale na vse strani materialj in kose človeških trupel ter p-vzročile kratek stil električnega toka. Oblasti so izgubile glavo, ker ni bilo nikakih sredstev pri rokah, da bi ne-srečo omilili. Požar se je z gorčega kupa razširil že na kolodvorsko poslopje. Poročila pripovedujejo, da je pod razvalinami zgorelo najmanj 250 vojakov.

AVSTRIJA

s Drobž. V Pobrežju so našli zmrznenega rojaka Antona Riepla. — Ob elektrarni pri Krki je utonil Alojz Kvančnik iz Pokrč. — Zaradi nesrečne ljubezni je šel prostovoljno v smrt Rajmund Vivnik iz Trdnje vsi. — V Celovcu je umrl ga Magdalena Ferjančič, vdova po možu Jožetu, korespondentu Alpine - Montangesellschaft. — Na Otmanjah je pogorelo gospodarsko poslopje pri pd. Maračaju. — V Šmarjeti pri Velenkovu so zlikovci tik pred prazniki vlonili v župnišče ter odnesli 20 kg mesa in 250 S go-tovine. — Volka v Dobraku so sicer že izsledili in ga tudi obstrelili, a jim jo je kljub strelu v nogi popilal.

AMERIKA

S Nezaslužen poraz državnega predsednika. Ameriški državni predsednik Roosevelt je te dni doživel poraz v poslanski zbornici, kjer je kmetijski odbor zavrnil vladni zakon, da bi vladna ldko nakupovala zadolžena zemljišča in jih po nizki ceni odstopala brez posebnim delavcem, ki bi hoteli postati kmetovalci. Kmetijski odbor je mnenja, da bi to ogrožalo socialno ravnotežje kmetkega prebivalstva. — V Walsenburgu Coli je umrla Jožefa Bajuk roj. Pajnič, iz Goriče vasi

pri Ribnici. — V Clevelandu so umrli: 59-letni John Tomšič iz Male Illove pri Dobrem polju, 56-letna Marija Ahlin roj. Tomšič iz Klečet pri Šmihelu in Stanko Klemenčič iz St. Vida pri Stični. — V Chicagu je preminul 66-letni samec Karl Gorup. — V Readingu Pa. je odšel v večnost 66-letni Jože Težak iz Dolenjega Suhorja pri Metliki. — V Saginawu Mich. je zapustil solzno dolino 76-letni Peter Razpotnik. — V Little Falls je izdihnila svojo dušo 48-letna Ev. Kolar iz Dol. Logatca. — V Milwaukee so dali v grob Ferdinand Slatnika iz St. Janža v Savinjski dolini in Alojzijo Geršak. — V Sheybogangu sta zatisnila na veke oči 74-letni rojak Martin Sek in Jožef Zupančič. — V Hartwichu Pa. je zgorela kmetска hiša rojaku Hrenu. Domači so se komaj rešili. — V Cooperstownu je umrl samec rojak Matija Češnovar. — V Aliquippi Pa. je preminul rojak Jak. Derglin. — V Nopening Minn. je zapustil ta svet 63-letni Frank Derganc. — V Elevethu Minn. je odšla v večnost 68-letna Kati Cimerman. — V Forest City Pa. je zapustil solzno dolino 65-letni John Molek iz Brega pri P-serju. — V Fraunih Mich. je zapel mrtvasszon Jožefi Debeljak roj. Levstik iz Travnika pri Loškem potoku. — Na svoji kmetiji blizu Calumeta Mich. je došel v večnost 77 letni Andrej Urbas iz Unea na Notranjskem. — V Hawicku Pa. je med potjo k zdravniku umrl 40 letni Frank Mihevc iz Jelš pri Rakiku. — V Njujorku je zatisnila oči 45 letna Fani Habjan roj. Ovca iz Domžal. — V Farrellu Pa. je zapel mrtvasszon Antoneti Bramar roj. Grbajs. — V La Salle III. je zapustil solzno dolino Jožef Štukel.

Katoliški listi ste moji glasniki. Malo otrok nebeškega Očeta bi vedelo za moje želite, ako ne bi bilo tebe, katoliško časopisje. (Pij X.)

RAZNO

Edo je bil »kraljevič Marko? V narodovem spominu živeči »kraljevič Marko je bil kralj Marko (1371-1394). Bil je Vukšinov sin, najmočnejši med velikaši, ki so vladali na jugu pod turško nadoblastjo. Po očetovi smrti se je Marko proglašil za kralja ter je vladal v ozemljiju med Karščanino, Ohridom in Vardarjem s prestolom v Prilepu; he dandanes so vzdolj razvaline njegovega stolpa gradu. Po osvojili Bolgarske (1393) so hoteli Turki osvajati tudi romunsko kneževino Vlaško. V ta namen so pozvali na pomoč tudi kralja Marka in v bojih z Vlahi so se srbski oddelki morali proti svoji volji bojevati na turški strani. V bitki pa je padel kralj Marko in z njim tudi mnogo odličnih Srbov. — Turki so ei prisvojili vse kneževine padlih velikašev in s tem je za več kot 500 let prenehala srbska oblast v ozemljiju južno od Vardarja in Šarplanine. Kralj Marko živi v narodnem spominu z kraljevič Markom. Operajo ga v pesnih in pri-

L. Ganghofer:

19

Martini klošter

Roman iz začetka 12. stoletja

Poslovenil Blaž Poznič

Naglo ste prešla jeso in se ustavila pred skalo. Na grobo je bilo v sprednjo ploskev kamna vklesano znamenje ognjenega zublja. »Lokijev kamen« je globoko ginjen spregovoril Ebervajn. Tu je švigel plamen in je tekla žrvena kri krivim bogovom. Tu bomo zanetili čisti plamen prave vere in tu bomo darovali žrtev Bogu, ki vanj verujemo. Poklici brata, Svajker, na tem kamnu hočem darovati sveto mašo!«

Po Svajkerjevih licih sta se poločili dve debeli solzi; potegnil si je s pestjo čez oči in nos ter odhitel. Se preden je dospel do gozda, so mu že prišli nasproti Valdram in Vampo s hlapci in tovornimi konji. Zdaj so stali vsi pred kamnom; nato so hodili okrog po jasi; pri studencu so poskusili vodo; bila je mrzla in krepčilna; samo Ebervajn je odklonil pijačo in dejal: »Po mašic!«

Zadovoljno mežikajoč z očmi je stal Vampo pred malim, s pisanim cvetjem obrasilim jezercem. »Lepa je videni voda,« je menil, »samo postrvi ni v njej, krapov in šeuk.«

»Pojdi vendar!« je zagadel Svajker. »Mar moraš venomer mislit na skledo? Saj se na svetu tudi še drugo svari!«

Sneli so tovore z živali, in v tem ko so Ebervajn, Valdram in Vampo odpirali zavoje, jo počistil Svajker kamen in odstranil pepel; dva hlapca sta mu pomagala; poleg kamna je postavil ogrodje za majhen zvon, ki ga prinesel tovorni konj kot pol bremena.

DROBNE NOVICE

V južni Franciji je umrl 99 letni Tissier, najstarejši francoski general.

Velika ležišča najboljšega premoga so našli italijanski raziskovalci 200 km severozahodno od abesijske Addis Abebe.

V Kratovu na Češkem je preminul 82 letni Jožef Krička, znani češki skladatelj.

Dr. Pavelič, vodja hrvatskih strahovalcev, je odšel na zahtevo italijanskih oblasti iz Italije v Severno Ameriko.

Tajno komunistično radio-postajo je odkrila nemška policija v Hamburgu.

35 rudarjev je zgubilo življenje pri Durbanu v južni Afriki, ker je padlo dvigalo z višine 1600 m.

711 letno avtonomijo mesta Lübecka je te dni ukinila nemška vlada.

Po 42 potnikov bodo lahko vozila nova angleška orjaška delata s strojno močjo 3400 konjskih sil.

V večnost je odšel 54 letni veliki poljski skladatelj Szimanovsky.

Ob kitajski meji bodo letos manevri japonske mornarice.

18.000 sovjetskih prostovoljev je že prišlo od novega leta dalje v Španijo v komunistično Barcelono.

7238 italijanskih častnikov bo imela Italija leta 1938.

Praški župan dr. Baxa je odstopil, ker je že izpolnil po zakonu dopustnih 75 let.

18.800 kinogledališč je sedaj v Ameriških Združenih državah.

Ameriški državni predsednik Roosevelt je sklenil, da v stavkah ne bo več posredoval.

Rusko zlato v vrednosti 40 milijonov funтов sterlingov so odpremili te dni iz sovjetskega »raja« v Anglijo.

Ura za uro je minila v pridnem delu. Sonce je stal že blizu poldne, ko je Ebervajn, v koretiju in štoli, posvetil ajdovski kamen za božji oltar. Potem jebral tiho mašo, pri kateri mu je stregel Svajker. Valdram je sedel na korenini napol zoglenelega hrasta; brat Vampo in hlapci so klečali njemu ob strani. Tišina brez glasu je počivala po vsej sončni goličavi, le včasih je cvrkutnil ptič kraj gozda, in pritajeno se je glasil iz doline šum Ahe. Ko je Ebervajn dvignil kelih k povzdigovanju, je polegnil Svajker za zvon. Jasno so pluli njegovi glasovi po tistem zraku in zbudili odmev v gozdu. Drobne ptice so priletele, kakor radovedne zaradi zvonjenja, in so med razburjenim ščebetom pruhatale okoli ožganega dežja. »Zvonec je v zvezdah,« je prizadal Valdram, »v zvezdah je zvonec.«

Zvon je pel. Njegov don je plul tja čez dolino Ahe in se dvigal navzgor po pobočju Gela. Na kamnitih rebrih je sedela Hincula in pasla koze; kozel je ležal poleg nje v travi in si brusil roge ob pastiričino palico. Tedaj je zadanek zvon. Hincula je skočila kvišku, tresče se je stala, z odprtimi ustmi poslušala. Vse koze so dvignile glave in obrnile oči tja čez dolino. »Cuj, bradaček, čuj,« je zajecljala packa, »son že zvoni!« In čez drin in stru se je spustila po rebri navzdol, vabečim glasom nasproti; za njo so poskakovalo koze; samo kozel je stresel glavo in se ni dal motiti v svojem miru.

Ko je Hincula dospela do Ahe, ni dolgo iskala plitvino. Z varno nogo je skakala čez kamne, ki so moleli iz šumečje vode. Toda koze se niso upale slediti za njo; obstale so na bregu in stegovalce vravote proti vodi; ena se je začela pasti in druge za njo. Hincula se je smukala skozi gusto grmovje, plezala po strmini in je prišla v gozd na vrh. Tedaj se je pojavit med drevecem jezdec. Bil je Henink, Vacmanov najstarejši. Hincula se je pri-

PO DOMOVINI

Iz raznih krajev

Ivan Globoko v sreči nas je pretreslo, ko smo pred petimi tedni zvedeli žalostno vest, da nam je umrl nad večji ljudnik g. župnik Janez Kepet. Enajst let in deset mesecov so neomorni delali za dobro faranov in cerkev. Prenovili so cerkev od znotra; in od zunaj, povečali so naše farne pokopališča. Marijini dražbi so prekrbeli novo zastavo. Letos o veliki noči je posvetil pri nas električnika, ki katero so imeli g. župnik največ skrb, niso pa dočakali, da bi videli, kako bo izgledala cerkev, ko bo tako veličastno razsvetljena. Prekmalu nam jih je smrt iztrgal iz naše srede! Vsako leto so nas peljali na bojo pot; tudi letos so imeli namen nas pojeti na Smarco gor, pa žal tudi tega letos ne bo. — Njegovih mankov in dobrih del za nas pa ne bomo nikdar pozabili.

Stari trg pri Ložu. Po dvanaestih letih nemorenskega dela pa je na lastno prošlo zapustiti naše župnijo k. g. Janez Haincer ter odšel na lepo župnijo Moravče. Ce gre komu priznanje za delo, gre to v polni meri temu možu, kateri je z veliko vnočem vršil svojo vvišeno službo kot župnik v cerkvi in poleg tega svoje velike zmožnosti uporabil zunanj cerkev v korist svojih župljanov. Ob nastopu svoje službe je bila prva njegova skrb olepišava župne cerkve. Zatem pa se je lotil župnišča, ki je bilo potrebno temeljito popravitev. Tudi gospodarska postopja in zemljišča je spravil v boljše stanje. Ker pa današnje čase potrebujejo duhovnika tudi zunanj cerkev, je bil tudi to g. župnik, kateri se je s svojimi vsestranskimi zmožnostmi udejstvoval povsod, kjer je našel priliko koristiti javnosti in župljanov. Bil je načelnik Hranilnice in posojilnice v nadzorovanju in načelnik Kmetijske zadruge, kateri zadruži sta ga imenovali častni članom. Ustanovil je Živinorejsko zadružno. Ko je začela bivka Lesna zadružna v nezdržen položaju, je vse svoje moći napel, da se je ta zadeva tako kontala, da nihče ne trpi škodo. Danes stoji Kmetijska zadružna in Posojilnica v čimdelje ugodnejšem položaju. Vse to po veliki zaslugu

g. župnika. Sodelovali je pri izposlovanju banovinske podpore za regulacijo poziralnika vode Golobine. Gojil je načrt, da bi Ložka dolina dobila prometno vezico z namenovano gradnjo avtomobiliske ceste Ljubljana—Šušak, katero akcijo je tudi on začel. Imeli smo zadaja leta dva velika požara, te je v Gornjem Jezera in Danah. Romal je posebno do vseh oblasti v Ljubljano in v Belgrad, kjer je izpostavljen milijonsko podporo za pogorelice. Ce so ga nekateri smatrali za pretrdega Goresca, so ga pa dičile odkritosrčnost, pravičnost, nedokončnost in nesobčnost. Vsi farani Vas, g. župnik, kličemo ob Vašem odhodu: Bog naj vam poplača vse, kar ste dobrega storili za nas! In če je platio tega svetu včasih nevhaleznost, naj Vas tolafi preprifanje, da nas je ogromna vefina, ki smo Vas vse zaupali in Vas domo za vse vedno hvalne.

Moravče. Minuli četrtek je doživel moravščka dolina svoj praznik. Dobili smo novega župnika g. Janeza Haincerja, ki smo ga sprejeli nad vse navdušeno in svečano. Na trgu pred cerkvijo, ki ga je naša mladinska okrasila z venci, zastavami in številnimi mlaji, se je zbrala dopoldne okrog enajstih obilna množica faranov. Naši kolezarji in konjeniki pa so žakali prihajajočega župnika v Krascah, odkoder se je razvila spred proti farni cerkvi. Tu je bila zbrana šolska mladina iz Moravč in v Vrhopolju z zastavami ter učiteljstvo. Pester narodne noke so se razvrstile v špalirju pred cerkvijo, kjer so ga pritakovali naše cerkvene in prosvetne organizacije, vsaka s svojo zastavo. Pred zastavami so bili zbrani možje: žoški in občinski odbori z župani, ki so se udeležili tudi iz sosednjih občin, na drugi strani pa se je vrstila četa gasilcev. Ko se je spred viližal Moravčan, so slovesno zapeli zvonovi in zagrmeli topici. Dočka je bila vrsta govornikov, ki so g. župniku izražali dobrodošlico. G. župnik se je zahvalil vsakemu posebej, poučarjujoč pred odhodom v cerkev, da bo njegova skrb predvsem posvečena mladini in versku življenju faranov, po napisu nad cerkvenimi vratimi: »Glasnik Resnje, vodi nas k božji ljubezni!« Pri blagoslovu je ljudstvo napolnilo cer-

hulija za drevo, toda Henink jo je že spazil. Prijedil je proti njej, pridril konja in vihtel šibo: »Kaj počenjaš tu?«

Pastirica ni spravila nobene besede čez ustnice, tret so se stala in z odprtimi očmi strmela v jezdca nad seboj.

»Govori, usranka! Ali pa naj ti razvezem jezik? Kam hočeš?«

»Tjale, gospod,« je slovkovala pastirica, »tjale, kjer je zvoušil!«

»Kdo?«

Hincula ni vedela kaj odgovoriti.

»In kaj te briga zvonjenje?« se je zadri Henink. »Poberi se! Tu je prepovedan svet, od danes naprej.« Pastirica se ni genila. »Cak, nesmag,« se je zasmajel Henink, »nabrusim ti noge.« In žvižgajoče je priletelna šiba Hinculi čez pleča. Zdrgetala je, toda z ustnic se ji ni utrgal noben glas. Še enkrat se je ozrla v hoto, nato se je obrnila in se splazila proč. Ko je prišla v dolino in prebredla Aho, so ji pritekle koze nasproti. Od Lokijevega kamna je donel zvon. Hincula je stala in poslušala. Ihtek vzvik je stresel njenje prsi, zgrudila se je v travo.

Zvon je pel. Njegov don je plul čez pobožje Universberka in se odbil v gozdu. Pred bajto iz skorij so se v krogu usihajočega vejevja poskanih dreves kadile tri oglarske kope. Med njimi je bodil sem in tja Ajgel z leseniškim čedastočrnim žezlem v roki. Ce se je pokadilo na krivem mestu iz kope, je zajel Ajgel polni žezel oglarskega prahu, pomešanega z zemljijo, in je zapri buhtecemu ognju zrak. Teda je čut peti zvon. Povesil je žezel in poslušal; prestopil se je, kakor bi ga vlekel odmev za seboj; toda z zaskrbljenim pogledom je objel kope, iz katerih so se valili slopi dima. »Zaradi mene, pa ne gredo po zlu vse trič! Starec je vrgel žezel stran. »Moram

tja do!« Stopil je k bajti, pograbil kljukačo in zapustil kopišče.

Po izhodjeni stezi je prekoracil šumino. Ko je prispeval blizu mesta, kjer sta se križali dve pešpoti, je osupel obstat in se naglo umaknil za grm. Ob križpotu je sedel Rimiger na skali, držal za povodec konja in vrebal po stranski stezi.

»Temu grem rajši s poti!« je menil oglar in se zmuzail, skrit za grmovjem, med dreve. V velikem loku je zavil v gozd. »Mislim, da je bilo pri Lokijevem kamnu!« je zamrmljal in spremenil smer. Ni hodil dolgo, ko je začul za seboj pridružen peket kopit, in ko se je ozrl, je ustavil Zindel pred njim konja.

»Česa iščeš tu po gozdu?«

»Jaz, gospod? Zakaj?« je obotavljajoče vprašal oglar.

»Ker hočem vedeti!«

»Grem za svojim poslom.«

»Za kakšnim poslom?«

»Sinoči sem nakopal nekaj korenin, pri Lokijevem kamnu le-tam. Nisem mogel vseh odnesti, in zato grem zdaj po butaro, ki sem jo pustil včeraj tam.«

Zindel je nezaupljivo meril starca. »Nabiraj korenine, kjer hočeš, toda ne pri Lokijevem kamnu... ne danes... in ne kdaj pozneje!«

»Tako? Tako?« je rekel oglar, in komaj opazen nameril se mu je utrnil okoli sivo-bradatih ustnic. »Gotovo ste pri Lokijevem kamnu nastavili svinjam ali pa izkopal medvedjo past, kajne?«

»Kaj te briga! Glej, da se pobereš! Zindel je stisnil konja in ga pognal proti oglarju.

Ajgel se je umaknil na stran. »Ze grem! Pa srečen lov, gospod!« Ne da bi se se kaj ozri, je krenil skozi gozd v nasprotno stran od Lokijevega kamna. Toda pot, ki jo je ubral, ni držala proti njegovemu kopišču.

kev, ozajšano z vencu, ki so jih napieta naše moravščka dekleta. Sprejemna svečanost se je nadaljevala zvezč, ko se je stenilo. Po moravščih hribih so žareli kresovi, pokali topiči in razbarvane rakete so škivali v ozračje. Farani so spet nepopolni prostor med cerkvijo in župniščem, kjer je naš moški pevski zbor priredil krasne podoknico. Višek svečanosti pa je bilo v nedeljo slaveno cerkveno opravilo, katerega so se udeležili naša društva z zastavami. Mladina v narodnih noščah je spronila v sprevodu g. župnika v cerkev, kjer se je na prični predstavil faranom, želil jim miru, kakršnega nam svet ne more dati. Prostora moravšča cerkev je bila natpana do slednjega kotička. Vsa lara je molila, da bi naš novi dužni pastor lahko dolgo, dolgo vršil med nam svojo vrvšeno nalogo.

Dolsko. Naš novi občinski odbor, ki deluje komaj tri meseca, se je pokazal dobraga gospodarja. Ni čuda, saj so na upravi le možje, ki so na svojih kmetijah vredniki gospodarji. Nasprotni so utihni, ko uvidevajo, da je občinsko gospodarstvo v zanesljivih, poštenih rokah. Le občinski reveti bodo občutno prizadeti z redukcijo občinskih podpor. Toda v ogledu malo davčni moči naše občine, pa velikevu število uhtovcev, trem tolam v tej ne veliki občini, itd., je odbor primoran — rad ali nerad — štediti kar najbolj mogoče. — Našo prosvetno društvo je dobilo nov, zelo delaven in podjeten odbor. Dramatski odsek je vpravil resno igro »Slehernek«, privlč na cvetno in drugi na veliko nedeljo. Obakrat je bila naša društvena dvorana nabito polna mladine in starince, ki je vseprek hvalila to krasno igro, ki je napravila nanjo globok, neizbrisnen vtis.

Zagradec. Občinska uprava je izdelala proračun za leto 1937-38. Proračun je izdelan previderno. Občina bo pobirala na vse neposredne davke 100% doklade. Troškarine na vino bo pobirala 1 Din od litra, od foxanja in spirita pa po 5 Din od hektolitrske stopnje. Od govedi nad 1 leto starosti 20 Din, pod 1 letom starosti 10 Din; od prašičev 20 Din na zakol, in sicer samo tedaj, ko se zakolje za prodajo. Od zaslinih zakolov se nič ne pobira. Pasja tekfa se pobira 10 Din po pa brez razlike. Taksa na živinske potne liste je 1 Din, katero pobirajo že skoraj po vseh občinskih bandinah. Novost je tudi to, da bo občina pobirala za zgradbo nove šole 40% doklada pri davkih. Ali je potreben nova kola v Zagradcu, ni govor. K pro-

povedkah po vseh srbskih in tudi po hrvaških krajevih: ou je najbolj prijubljen junak iz srbske zgodovine. Kraljevič Marko je v narodovem spominu ostal kot junak, ki se boril s Turki za pravice Srbov. Pesni pripravljajoči, da spi v neki votline in da se bo prebačil, kadar mu bo zlezla sablja iz skale, v katero je zasekal s svojo ne-navadno močjo.

Najboljegajši vladar na svetu indijski kralj Nizam iz Hyderabadha je naročil v Ameriki 20.000 radio aparator, kateri bo podaril svojim počložnikom v 20.000 vseh. Zaenam je dal zgraditi tudi štiri moderne postaje. Nizam je v februarju 1936 obhajal 25 letaico vladanja in zato je hotel to slavnost razglasiti po radio.

Is sodne dvorane. Zagovornik: »Obtožence je že z ozirom na svoj duševni stan nezmožen, da bi bil izvrnil tak grud zločin. V Solo ni bodil, je zlajbonjen, večkrat se mu mede...« — Obtoženec: »Prosim, gospod Zagovornik, take žalitve si prepovedujem.«

Slov je njegova modrost. Tako opisno nekaj belgijski naravoslovec

reduzu je bilo stavljenih tudi nekaj pripomemb, ker je pa amatral občinski odbor za brezposembnike in brez storitvene podlage. Občina Amata tudi vedno dinarjev dolga, ki je nastal od leta 1984 do danes. Najbolj obdušljiv dolg za občino je 10.000 Din., kateri vsoto je zaplenil OÜZD v Ljubljani, češ da občina dolguje na prispevkih za zavarovanje dežavov, ko se je gradila cesta Sela-Sumberk-Radovica vas v letu 1984/85. Cudna je tudi zadeva, da je pobirala občina Žužemberk občinsko doklado za Draščavo, ker je bila vendar Draščava že leta 1983 v občini Zagradec in je s tem občina pridobila pravico za pobiranje doklada, zlasti zato, ker je katastroška uprava že leta 1984 zarisala novo mejo med obema občinama. Tako je tudi sedanji zarisanova nova meja, po kateri pripada Dečica v občini Zagradec, vendar se še zmiraj te domlaže da vas nakazujejo občini Žužemberk. — V nedeljo, 21. marca je Prosvetno društvo priredilo dvakrat predavanje s filmskimi slikami o Kristusovem trpljenju. Udeležba je bila zelo velika in modica je odhajala v velikem zadovoljstvu. Zahvaljujemo se vsem obiskovalcem predavanja, posebno pa onim, ki so pri prireditvi sodelovali. Kmalu priredil Prosvetno društvo igro »Pri kapelnicu in vabimo že sedaj, da bi se te igre čim več občinstva udeležili. Vabilo bomo postali pravotino. Društvo je tudi že ustanovilo fantovski osek.

Pojana nad Škofijo Loko. Mi, ki smo v neposredni bližini meje, pozdravljamo pogodbo, sklepano med našo državo in Italijo. Med tistimi, ki bodo dejali koristi te pogodbe, bo gotovo tudi Pojanska dolina, ker se ne bo izvražil tja samo na les in drugi prideki, temveč tudi živila, posebno prastrič, za katere je bila že pred vojno javno izričila Idrija. Upamno, da se bodo Idričani in tem ozret zopet obratili v našo dolino. Imeli bi pa še več upanja na koristi, če bi bili bolj gospodarsko organizirani, ker nam je živinoreja danes glavni vir dohodka, nam primanjkuje zadržljivi mlekan, potom katerih bi mogli primereno morebiti mleko. Obstoja sicer mlekarja na Hottvičah, ki dobro uspeva, toda ta komaj zadostuje za taminojno okolico. Drugod pa dočini smo pa prepričeni sami sebi, ali pa smo odviani od dobre volje prekupovalcev. Zelo bi bili potrebeni mlekarje v Poljanah. Treba bo v najkrajšem času nekaj ukreniti! — Tudi za naše čipkarstvo bi bilo treba nekaj ukreniti. Priznavamo, da danes niso časi ugodni, da bi čipke kupovali. Toda čim slabši

je čipkarski položaj, toliko več je prekupovalcev ali kroščnjarjev s čipkami, ki naše čipkarice strahovito izjemajo, tako da sedaj pozimi zaslužijo komaj za petrolej, kišo šele za hrano.

se je poročila s Franeko Rončnikom iz Čerknica in zapušča troje otrok, od katerih je najstarejši star že 5 let. Pokojni je bil mož katoliškega prepiranja in v zgleden družinski oče. Njegov pogreb je dokazal, kako prijubljen je bil pri vseh. Na v miru počiva, ženo in otroke pa naj tolata Vesnogodč.

Struge na Dolenskem. Zalostno so zvonovi oznanjali smrt neprizakovana umrlaga posestnika Janeza Rusa iz Podtabora. Doma na vrhu je prizvezalo, stojec na lesni, k deblu sadnega drevesa kole, ki so bili zabiti v semlju in držali skladovnico svetih bukovih drv. Nesreča je hotela, da se so koli odločili, njega pa je podpirajoča se skladovnica drv vrgla na kamene stopnice, na katerih si je prebil lobanje in je bil v poldruži ur mrtve. Zapušča vdočo in šest pedorasnih otrok. Na dan pogreba je skoraj vse lara bila navzoča in prenaska bolj jekajoče vdočne žene in otrok. Pojkoj njegovi duši! — Na cvetno nedeljo smo doživeli zopet veliko veselja. Komaj je minulo nekaj mesecov, kar je bila blagoslovljena zastava dekliške Marijine družbe, že je naš g. Župnik omislil zastavo Marijinega vrtca. Ob blagoslovu praporčka je botrovala voditeljica gospodinjskega lečanja, ki se sedaj v Strugah vrati, gospodinja Olga Milavec. Sprejetih je bilo 18 otrok v Marijin vrtec. Da se je slovesnost že bolj povzdignila, so otroci v dvo-

rani uprisorili p. Krizostoma igrico »Pavelškova piščalkac. Zahvaljujemo se g. voditelju in otrokom, ki nas tako radi razvacele s svojimi nastopi. — Komaj žakamo, da bi začeli graditi cesto proti Kočevju, da bi naši ljudje nekaj zaslužili. — Gospodinjskemu težaju, ki je sedaj pri nas, želimo čim več uspeha.

Gabrovo pri Škofiji Leki. Ko po naših hribih leži še sneg, se bliža obenem tudi že pomlad. Ptički ubranjo žoglico, ker se veseli pomlad, a pri nas pa žalostno pojto zvonovi. Nedavno smo polozili k vednemu potiču vrtega moža, skrbnega oceta in gospodarja Jurija Jamnika, po domače Ranta iz Gabrovega. Zapušča ženo in štiri nedosane otroke. Bil je prijubljen pri vseh ljudeh. Skrbno je vodil gospodarstvo, bil je vesten čital tel katoliških listov. Bil je več let občinski odbornik in je tudi, kot vsi dobro misliči, pod prisilskom JNS-vlade odstopil. Bil je mož na mestu do zadnjega. Naj mu bo zemljica lahka, ostali družini in njenim sorodnikom pa naše iskreno sožalje!

Breznica nad Škofijo Loko. Ravno na velikonočni pondeljek, ko je vse prepevalo veselo »Alehujoc, se je oglasti pri nas žalostni »Memento mori. Položili smo k večemu počutju mlado, blago dušo Tončko Šušter. Sta je bila komaj 14 let. Bila je pridna in povsed prijubljene deklita, kar je pričal njen tako lep pogreb. Šest fantov je dvignilo krsto, njenega prijateljice pa so nesle vence in žopeko rož. Šest malih dekle pa je neslo pred krsto bele lilije kot znak njene angelške želite nedolžnosti. Sveti zakramente je vedno tako rada prejemala, zato jo je tudi Jesus takoj ljubil, da ga je ravno na veliki števnik prejel še v svoje srečo. Na grobu se je poslovili od nje mladi fant v lopti, ganičnih besedah, ki ga je zaključil z besedami: Tončka, prosi v nebesih za nas! Naj ti bo zemljica lahka in na svidenje okraj grobal. Žalujodim pa naše iskreno sožalje!

dobrodružnega deda slovana: Sion je največji mordrian med živalmi na svetu. Kakor hitro je ujet, takoj razume, da bo njegovo življenje v ujetosti v marešem udobje, kakor v svobodi. Zato nikdar ne skuša ujeti. Nikdaralon ni predar za uk. Vedno se red uti. Nazadnje je tako navajen, da že na samo kratko besedico opravil najlepšo dela, katerih se je udi. Svoj hlev, v katerem spi v cirkusih, naredno sam zapira, če mu je premaz. Ce pa mu je gorko, sam odpira vrata in vrati ležišče. V splošnem je dobrotoven, posebno rad ima male otroke, kišor pa se mu privlači z zlobnim nameščem ali ga hode dražiti, mora okusiti tudi njegovo jazo.

Barve v navadnem življenju. Sodnik: »Obdolženi ste, da ste svojega deda tako pretrpli, da je bil ves redič in črn.« — Obdolženec: »Seveda, ker me je tako dražil, da sem bil ves rumen in zelen od jeze.«

Krave, ki teletijo posesti, delajo velike skrbi. A temu se da pomagati. Izkulajte živinorejev učenje: Krave, pri kate-

Zvon je pel...

Njegov don je plul čez tihe vrhove dreves ven v občino dolino, v Unterštajnov les in Senav.

Na prostranem polju, med travniki in njivami, obdana s sosednjimi kmetijami je stala tu Senaverjeva hiša, ograjena z visokim plotom. Bila je med vsemi hišami v Senavi najimenitejša, res samo nizka iz brun splohujena koča s spranelo slammato streho, toda obkrožena s hlevi in shrambami, od ovočja težkimi sadnimi dreveci in ročnatimi ulji. Dva kosmata psa sta ležala pred odprtimi vežnimi vrati na soncu. Kokoši in race so poživljale dvojničke in s skedenja se je razlegal pojoči glas dekle.

Ob leseni klopi pred hišo je stal Rudlib; poleg njega njegov oče, širokopleča moška postava; težko delo mu je bilo upognilo silni hrbet; dolgi prameni sivih las so mu viseli okoli razoranega obrazca s kratko brado, s trpkimi ustnami in majhnimi mernimi očmi, ki so jih senki lekočete obrvi. Pred obemo je stala na klopi lesena krošnja; bila je naložena s štrucami kruha in hlebi sira, z glinastim koncem medu, s prekajenim mesom in s čutarnico medice. Rudlib je s konopno vrvo povezel tovor in Senaver je poskušal, če zadrge, ki jih je delal sin, res tudi dobro drže. Tedaj sta slišala zvon, pridušeno iz daljave, samo še kakor bi pela sapa v zraku.

»Iz Melinjega oga se zvon ne čuje,« je dejal Rudlib, »to so gotovo oni, oček!«

Senaver je prikljal. »Zdaj ti lih ne bo treba dolgo iskatati, fant. Kar proti Lokijevemu kamnu jo uberi, in mislim, da ne boš dosti zgrešil.«

Molče sta poslušala, dokler rahli odmev ni drhteče izvenel v zraku. Kmet je šel globoko po sapo. »Pa zdeni krošnjo, fant, not! In jim reci: to jim pošilja Senaver. Pa jim povej kar naravnost, če mislijo dobro z Gadenom, se bom zvesto postavil zanje.«

»In jaz ne slabšel!« se je zasmajal Rudlib in hotel prijeti krošnjo, da bi si jo optral na rame. Tedaj je stopil na dvorišče kmet, suh potegon. Bil je Kaganhart. Mahal je z rokami in kričal: »Ali si že čul, Senaver, ali si čul zvon?«

Komaj je bil izgovoril, je že prišel drugi, tretji — eden za drugim so naglo prihajali sosedje v Senavu, starci in mladi možje, grobozajstne, utrjene postave, na zunaj drug drugemu slični v svojih surovih hodnih srajcih in sivih gunjh: Kirngaser, Kepeleker, oba brata Vinklerja, Valdhavzer, Svaiger in Grinštajner, Hanecerjeva fanta, potem Kini in Urštaler, Berenlochner in na zadnje starci Gobl. Vsi so bil čuli zvon, vsi so vedeli, kaj pomenja njegovo doneče vabljenje. Saj je šla govorica o poklonitvi, ki jo je napravila gospa Adelhajda v svoji smrtni uri, po celih dolini že od pomlad sem, od koče do koče. Nobeno vasoovanje ni minilo, da ne bi bili govorili o pričakovanih zamostancih, zdaj v dvomu in skrbih, potem v plahem upanju na boljše čase. In zdaj so prišli.

»Ali si čul, Senaver, ali si čul zvon?«

Tako so spraševali skoro vse, ki so prihajali. Obstolili so Senaverja; eni so v dvomu gubančili obraz in se praskali za ušesi; drugi so razburjeno čendali in si zmedeno segali v besede, dokler Senaver ni dvignil roke:

»Toda, ljudje, ljudje, ne zganjajte vendar takega hrupala!«

Povedni so utihnil; toda Valdhavzer je zavpil:

»Gobce bi nam tudi zavezovali, ko nam gre za lastno krčo in kosti!«

»Da, da, prav imal!« mu je pritrdilo ved glasov. In Hanecerjev starejši je zavpil: »Vsemelane moramo pletati! In zdaj naj pridejo še ti, in naj poeniamo in zajemajo! Kaj bo ostalo potem za nas?« Te besede so padle v razburjene duhove, kakor ogenj na slamo.

Krmelj — St. Janž. Pretekli mesec smo imeli pri rudarski volitve zaupnikov v Il. rudarsko skupino, in iz Bratovškega skladnica. Volivna borba je bila vroča med rdečimi in belimi. Mesec sošec je pa muhast, pritisnjen je slans in je rdeči pobedila, tako da je bela lista večno dobila. Zaupnikom srečo! Bila so tudi pogajanja za zboljšanje delavskih razmer, a do danes je to še brez uspeha. — Zaupni tržiški je izprosl pri banski upravi nekaj podporo za revne rudarje, ki se jim je za velikosloče praznike razdelila, zato naj mu bo hvala lepa!

Mojjava. Na Mojjavu smo dobili zopet dušnega pastirja. Bili smo brez njega več kot leto dni. Ker je Mojjava res tako lep kraj in kar pripravljena za župnijo, bi bilo škoda biti brez duhovnika. Zakaj bi pa biti? Saj so danii vsi pogojji za stalnega dušnega pastirja. Iznamo lepo starogodovinsko cerkev, novo župnišče, lepe kot pri maršikateri larni cerkvi. Iznamo pa tudi žola; sasno predalec je od cerkve. Toda žola mora priti v dogledan čas k nam. Žola in cerkev spadajo skupaj. Bili smo pred komisacijo občin tudi občina zase in bi jo tudi sedaj lahko dobili. Toda nekateri tega niso hoteli. Dobili smo torej novega dušnega pastirja v osebi vpok. župnika g. Pavla Perkota. Sirši javnosti je gotovo znano. V tem času, kar vodi na našo duhovnijo, se je pri nas maršikar spremljal, bodil v verakem ali druzbenem oziru. Najbolj se pa vidi uspeh njegovega delovanja v cerkvi. Ustanovil je pevski zbor, ki ga vodi sam, napravil je nove cerkvene sedeže, dal napraviti lepo novo priznico. Za bodoče ima pa še vse polno nadzor za oplezavo cerkve. Mi »laranice smo hvaležni za njegov trud in mu želimo še mnogo let bivanja med nami.

Raka pri Krškem. Se je lehal okrog strelcev sneg, ki je v noči na veliko nedeljo zdel našim sadovnjakom rane, ki se bodo pozvale dokaj let, ko so se v večer misile sobote pojavit krog naših domov lastavice. Kdo se ne bi z veseljem ozrl za staro znanko, katere prvi polet jo vede v ujeno jeseni zapuščeno gnezdro! — Pred tednom je zadel kap 64 letno Marijo Hostar iz Zabukovja. Ne da bi se že kaz zavedla, je po nekaj dneh trpljenja končala življenjsko pot ter jo sedaj že krije grob. Materi, ki ji je usoda natočila v življenjsko kupo dokaj trpljenja: veliki mir!

Blaugovica. Z regulacijo Statističice in s popravo zrazen ježec poti so pričeli sredstvarca tako, kot je banska uprava zagotovila. Nekateri so bili

Bogoljub

najboljši in najlepše opremljeni nabožni mesečnik v naši državi. Ima vedno lepe slike v bakrotisku. Pišite, da ga Vam pošljejo na ogled. Naslov: »Bogoljub«, Ljubljana, Jugoslov. tiskarna.

Že kar nepočakan, drugi so pa že hujškali, češ, da iz tega ne bo nič. Banska uprava zasludi vse naše priznanje, ker je s tem pokazala, da ima predvsem ljudski blagor pred očmi in da se ji smilijo brez posejni. — Misijon, ki smo ga obhajali zadaj tečen v februarju v spomin 150-letnice samostojne blagovske duhovnije, je prav lepo izpadel. Cerkev je bila vedno polna vernikov. Posebno veličastna pa je bila skelepska procesija, katero je vodil ob spremljaju misijonarjev in sošenskih župnikov vsečinski prof. dr. Andrej Snoj iz Ljubljane. Ljudje kar ne morejo pozabiti lepih misijonskih dni in so se kmaj privadili zopet rednemu dosegancemu delu. — Občinski odbor je lansko leto soglasno v svoji seji določil, da poleg gostilničarja Tomaža Igliča tudi takajšnji organist Stanislav Skok upravlja oziroma tečita na občinskih tehnici. Oba imata torej pravico tečiti in doživost eden drugega nadzorovati. S tem se nikomar ni vzela kakša čast ali napravila kakša krivica, pač pa moramo pačenem skepu obč. odbora samo poštovati, ker bo s tem ustrezeno vsem občanom. In prav je takole!

Dežela. V pojasnili na dopis v 13 Stev. »Domoljub« sporočani sledi: Dopisnik pravi, naj bi sedna sušilnica stala v Vinjah ali v Osredkih, kjer sadijo res ruže, ne pa v Kamnici, kjer še niso videli sušilnic. Jaz mislim, da je bolj prikladno, že tako občekoristna naprava stoji v sredi občine, kakor na meji. Omenjeni dve vasli sta v hribih in je getovo ladje voziti drva in sveže sadje navzdol kakor navzgor. Svet na sušilnicu je azijski podružnički odstopil gosp. Zupančič brezplačno. Gradi jo podružnica, katere last bo, pri gradbi pa pomagajo z darovi in z delom vedenoma vsi občasi, razen par izjem. Če prošča na občino

niti pred odbor ni prisla, ni naša krivda. Se kaže: Kdar ne mali ribaristi v kleinom, se pod depis podpiše! — Kokal Rudolf.

Bremenski pri Novem mestu. Lotošnja Velika noč nam je prinesla zelo neljubo presečenje, ki ga najstarejši ljudje ne pomisijo: sneg je zasipal našo dolino, tako, da se je uresničil pregor: Božič za steno, Velika noč za patjo. Pa končna, snega smo vajeni; zamerili smo mu le to, da nam je polomil na stotine dreves, med njimi precej starši, da bogati morali naprositi našo skrbno matično bančno upravo, da naročimo nakloni podporo v obliki dreves. Sicer pa ne vemo, morda bo to bladno vreme, ki zadržuje razvijanje, dobro vplivalo na sadno letino. Za poljska dela pa vremena nagaja, da ne moremo nikam. Pa: Slovenski obraz, Bog pa obrame. Udajmo se v Njegovo sveto voljo. Ni dolgo tega, odkar so nas razveselili naši cerkveni pevci in gasilci z lepo prireditvijo, pa nam bodo zopet v nedeljo 11. aprila po litanijsah pokazali na odru prav lepo spevoigro, v kateri vabimo sosedje in domačine. — Porocati moramo še o neki stvari, ki dela naši hrusavščini fari čast. Uvedeno imamo že dalj čas za vsako prvo nedeljo v mesecu in pri litanijsah ljudsko petje. Vse poje, staro in mlado; solka mladina znače, za njo pojo odrasli; seveda dobri petje pravo veljavno še tedaj, ko prisnejo možakarji in fantje pod korom. Veliko lepih pesmi so spravili naši vrli cerkveni pevci med ljudstvo, ki se tako rado s pesmijo pogovarjajo z Bogom. Le tako naprej, pevci na koru in ljudstvo v cerkvi: sij, pravimo, da je pesem v cerkvi — dvojna molitev.

Grčarice. 5. aprila se je iz Grčaric na Kočevskem poslovila in odšla domov v Kropo gdč. Ivana Breč, ki je bila služkinja pri g. Šol, upravitelju Alojziju Dežmanu. Bila je varna in zelo zavedna Slovenka, kakršnih tukaj ni veliko. Pri slovenskem evangeliju je vedno vstala (nekaj »Slovenec« pa junaska sedi), ob slovenskih petkah in slovenskem krščanskem nauku je bila vedno navzoča. Za sirska javaoča to ni pomembno, za nas pa zelo. Ljubi Bog jo spremjam na vseh njenih potih!

Z Pogrešajo že od erede marca minarja pri Gramcu na Malencah z imenom Martin Pisanski, ki je doma v Vrhovški vasi. Ker je bilo znano, da je imel prihranjenega precej denarja, je možno, da ga je kak stopov na Malencah, v bližini mostu pri Krški vasi, sumil v Krko, in da ga je ta odplovila dalje v Savo. Komur je kaj znanega o njem, naj sporoči na župni urad Sv. Križ ob Krki.

W. Houff — I. O.:

Pravljice

Almanzor je seveda mislil, da mora biti njegov spremjevalec, ki je bil tako preprosto običen, eden najnajljših med temi. Vsi so bili glave odkrili in Almanzor prične iskat tistega, ki ima klobuk na glavi, zakaj ta je moral biti cesar. Toda zastonj je bilo njegovo iskanje. Vsi so imeli klobuk v rokah in cesar torej ni mogel biti med njimi; tu pogleda slučajno na svojega spremjevalca in glej — ta ima klobuk na glavi!

Mlačni ostri; bil je kot od strele zadet. Dolgo gleda svojega spremjevalca, potem pa sname klobuk in pravi: »Salem alelkum, petit caporal! Kolikor vem, jaz nisem sultan Frankov, torej mi ne pristoji, da bi imel pokrito glavo; a ti si tisti, ki ima klobuk na glavi, — petit caporal, pa nisi ti cesar!«

Uganil si, c odgovori omi, »in razen tega sem tvoj priatelj. Ne pripisuj svoje nesreči meni, ampak ne-srečni zmedni okoliščin in zagotovim ti, da odjadraš s prvo ladjo v svojo domovino. Pojd zidaj zopet z moji ženi, pripoveduj ji o arabskem profesorju in kar veš. Slanike in solato pošljem doktorju, ti pa ostaneš, dokler boš še tukaj, v moji palaci.«

Tako je dejal mož, ki je bil cesar; Almanzor pa je padel pred njim na tla, mu poljubil roko in ga prosil odpuščanja, da ga ni spoznal, po njegovih znanosti ni mogel videti, da je cesar.

»Pray imaa,« odvrne oni smoje, »če je človek šele nekaj dni cesar, ne more tega imeti na čelu zapisanega.« Tako je rekel in mu pomignil, naj odide.

Od tega dne je živel Almanzor srečno in veselo.

52

Arabskega profesorja, o katerem je cesarju pripovedoval, je smel še nekolikokrat obiskati, doktorja pa ni viden več. Čez nekaj tednov ga dá cesar k sebi poklicati in mu naznani, da je v pristanišču ladja, s katero ga pošlje v Egipt. Almanzor je bil ves vesel; malo dni je zadostovalo, da se ga z vsem potrebnim opremili in potu hvaležnosti in z zakladi in darovi od cesarja bogato obložen, je odotoval k morju in stopil na ladjo.

Toda Allah ga je hotel še dalje preskušati, hotel je njegov pogum v nesreči še dalje utrijevan in mu še ni dal videti obalo njegove domovine. Drugo frankovsko ljudstvo, Angleši, so se tedaj vojskovali s cesarjem na morju. Odvzeli so mu vse ladje, ki so jih mogli premagati in tako se je zgordilo, da so šestti dan vožnje ladjo, na kateri se je nahajal Almanzor, angleške ladje obkollile in obstreljevale; moralna se je vdati in vse moštvo so spravili na manjšo ladjo, ki je z drugimi jadrala naprej. Toda na morju ni manj nevarno kakor v puščavi, kjer planejo nenadoma roparji na karavane in pobijajo in plenijo. Roparska ladja je napadla malo ladjo, ki jo je bil vihar ločil od večjih ladij, polastila se je je in odpeljala vse moštvo v Alžir in ga tam prodala.

Almanzor sicer ni prišel v tako trdo sužnost kot kristjani, ker je bil pravoveren musliman, vendar pa mu je sedaj zopet izginila vsa nada, da bi videl domovino in očeta. Tam je živel pet let pri bogatem možu in je moral cvetlice zalivati in vrt obdelovati. Pa umrje bogati mož brez bližnjih dedičev; njegova posestva so razkosali, njegove sužnje razdelili in Almanzor je padel v roke nekega trgovca s sužnji. Ta je ob tem času opremil ladjo, da bi svoje sužnje drugod draže prodal. Naključje je hotelo, da sem bil jaz sam suženj tega trgovca in sem prišel na ladjo, kjer se je nahajal tudi

rih opravimo jutranjo molito pred nastiljanjem lešči, najpoznejje pa opoldne, teletijo v največ sluhajočih podnevi. Krav pa, ki jih možemo zadnje zvereti po nastiljanju, teletijo ponoti. To zvezati na prvi mah nekam čudno. Vzrok bo najbrž v tem, da imajo krave v drugemu slučaju vse dan večji mir in se z njimi mirejše ravna. Teletajo v noči in vsevih trd oreh za gospodarja ali gospodinjo. Poizkusita naj navedeni načet v brkone bosta zavoljena.

Pravzoperje. »Kaj pravši? da si se ofenil v petek in da je bilo po vrhu še 13? Kaj nisi nič pravzoperje?« »Do poroka nisem bil, zdaj pa sem.«

Sila navade. »Dve paragi imaa, pravši?« »Da, ena je moja, ena pa tenina.« »Ja govorita skupaj?« »Ne. Moja samo posluša, do besede pa nikoli ne pride.«

Pariške znamenitosti: Največja privlačnost Pariza je kljub vsemu še vedno Eiffelov stolp. Predlansko leto si ga je ogledalo nad 370.000 oseb. Potem takem so Francos z njim lahko zadovoljni. Druga največja privlačnost

Iz naših dnežev

Revije pri Vrhalki. Proti. gospodka uprizori v nedeljo, dne 11. aprila ob pol 8 uvečer v Glasilskem domu protresljivo zaročno igro v treh dejanjih »Ljubljevne prizore«. Vsi prijatelji vijudno vabljeni!

Sala pri Kamniku. Ali je pri nas kaj novega? Poniadi težko čakamo, pa se letne te počasi prizadežijo. Lani je začela župnija huda toča in ljudje komu žalajo novih pribelikov. Nečaj so dobili nadporočnik od banatske uprave, za kar se merodajata dimitrijen, prizorno zahvaljujemo. In to novico sporočamo: na drugo povelkonsko nedeljo, dne 11. aprila, priredi naše prosvetno društvo lepo predstavbo »Pri kapelici, na katero sta izkrene vabljeni. Čisti dobrodej je namenjen za misijone.

Gremeljevo. Prosvetno društvo »Zorn« priredi v nedeljo, dne 11. aprila ob 8 zvezdah pevsko akademijo v cerkveni dvorani na Jelšici. Na sporednu je spomognova skupina Brezice in 10 lepih usmehnih pesmi. Ker je čisti dobrodej namenjen za pokritje stroškov društvenega dela, zato vijudno vabimo ekskluzivne posebne brašna prosvetna društva, da nas podprejo v obilnim obiskom. — Vsem prijateljem lepega petja in poštene zabave kljubimo. V nedeljo na avtobus na Jelšico.

Lan. Prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 11. aprila predstavo »Sklavni dobitek«, spisala Fr. Lipar. Začetek ob 8 popoldne. Vabljeni.

Turjak. Uprizoritev drame v 7 dej. »Ljubljavič« je zanimalen, manj je vreme za veliko neč preprečilo, zato jo bomo igrali v nedeljo, dne 11. aprila ob 8 popoldne v soli na Turjaku. Vsi prijatelji katoličke prosvetne vijudno vabljeni.

Artice pri Brezicah. Marijin vrtec in Prosvetno društvo priredita v nedeljo dne 11. aprila ob 3 popoldne soli »matersko proslavo« pod vodstvom gđe. Pograjci in dve igriči: »Petolazesa sirotin« in »Pavelčkova pitečka«. Pridite!

Cerkje pri Krašpu. Pri obnovitvi Prosvetnega društva smo tudi pri naši ustavnosti lastovki odšeli, v katerem postaja vedno bolj živahno. Letosajo zato imajo števje teleske sestanke, na katerih so lepa in ponosna predavanja, poleg tega se pa tudi sami vadijo nastopati s tem, da življeno posengajo v delo ali pa, da nastopijo s kratkimi referatimi.

Pred par mesecih smo dobili vrnjeni tudi dragi. Drog je vzbudil neprirakovano veliko zanimalnost in veseli do telovadbe med lanti; posebno mladi

so zelo navdušeni. Da se pa se več fantov utretevne skupaj ter da se jim pokaze koliko lepega in koristnega se nauki pri telovadbi, to vodilni čudež priredi pri nas 11. avgusta ob 3 popoldne v Ljubljanskem domu športno-gimnastičnem zavodju, in fantast se vabijo zlasti žanji, da se je počasnevnino udeleže. Vabitev so pa na akademijo tudi drugi, da fantom pokazemo, da znamo cestni njihov trad in prizadavati.

Trebeljjevo. Zadnjic smo v »Domoljubu« poročali, da se v marcu vrši sezni kratevne organizacije JRD, katere se udeleži tudi delegat iz Ljubljane. Ker so pa nastale neudane ovire, se neži mi vredila, kar smo odoborniki pravocasno obvestili. Sedaj pa se zagotovo vrši sezni JRD na Prezgibanju v »Ljubljanskem domu« v nedeljo 18. aprila ob 7 zvoncu. Odoborniki naj pridejo gotovo. Navzoč ho tudi tamnik iz Ljubljane. V nedeljo 18. aprila bosta na Prezgibanju dve snazi. Po drugi bo pa velik svetki slalom, na katerem sovorijo razni govoromiki. Možje, žene in dekleta, udeležiti se v nedeljo 18. aprila shoda, da bomo potem skupno manifestirati za naše maturice in potrebe. Ze ta shod naj se razvije življene agitacija od hinc do vasi, po vseh treh tarah naše občine.

V ponedeljku, dne 12. aprila, se bo vrelli na benešinski knjižnični toll na Grizu enostavni vijenčni tečaj z suhem cepljenjem vinske trte, o temenih izboru in o obnovi vinogradov. Tečaj bo teoretični in praktični. Začetek je ob 8 popoldne in trajal do 5 popoldne z dveurnim opoldanskim edinovom.

RADIO

Program Radijske postaje v Ljubljani
od 8. do 15. aprila 1937.

Vsek dan: 12. Ploče, 12.45. Vreme, poročila, 15. Cca, spored, obvestila, 18.15. Ploče, 14. Vreme, horza, 18. in 22. Cca, vreme, poročila, spored, obvestila.

Cvetnik, 6. aprila: 18. Radijski orkester, 18.40 Slovenski za Slovence, 19.20 Nac. ura, 19.50 Zabavni kotiček, 20. Radijski orkester, 21. Ploče, 21.15 Ura francoske klavirske ginstre, 22.15 Izjedljive pesni. — Petek, 9. aprila: 14. Šolska ura, 18.20 Ploče, 18.40 Francosčina, 19.20 Nac. ura, 19.50 Zanimivosti, 20. Prenos iz Maribora, 22.30 Angielske ploče. Sobota, 10. aprila:

francoske prestižnice je Louvre, za njim pa Versailles. — Louvre je lani obiskalo nad večjet milijona turistov. — Versailles nekoliko manj. Javna 8.000 obiskovalcev pa na leta 1935 imela Luksemburški muzej in kostež Notre Dame.

Clovek, ki bi hotel prehoditi pod okoli potnika, kjer je zemlja neženska, bi rabil tudi po pot konci tri leta, da bi hodil vsek dan 8 ur. Seveda je to pa nemogoče, ker tole velik del politične te morje.

Ned. vsem zdravljani predlaš narodni krompirje Nemčija.

Zdravljane postaje občin Holandska kraljevina je odobrila nesčrt, po katerem so ob osrednjih njenih dneževih osnovne 2000 mlajih rekevalnih in zdravljivnih postaj. Namenjene so v prvi vrsti avtomobilistom in motociklistom. Vsaka postaja bo imela manjšino lekarje, telefonski napravi in nobeno z postoljami in hudo punjavcev.

Druž. pa svetijo pesni letali. V Daghoburju na mizem boštetu v Abessinijski je svedčila bolnišnica Kidepo križa. Kako po vseh abessinijskih naseljih

Aimanzor. Tam nes je spoznala in tam mi je privedoval svoje čudovite doživljaje. Vendar — ko smo stopili na sušo, sem bil priča najčudovnejšega vodstva Allahovega; nisa je obala njegove domovne, na katero smo stopili z čutno, bil je trg njegovega rednega mesta, kjer smo bili postavljeni javno na prodaj in, o gospod, da na kriklo povem, bil je njegov lastni, dragi oči, ki ga je kupil!

Sejk Ali Ubann se je aprilo te povesti globoko zamislil; neheno pa je bila polegnila s celo, pač so se mu dvigne, okro lu je žarel in večkrat je že bil na tem, da seče v besedo svojemu mlademu sinčku; toda konec povesti ga menda ni zadovoljeval.

»Zdaj bi učenil biti eden in dvajset let star, praviš?« tako je pričel izpraševati.

»Gospod, moje starosti je, eden do dva in dvajset let.«

»In katero mesto, je dejal, je njegovo rodno mesto? — lega nam še nisi povedal.«

»Ce se ne motim,« je odgovoril oni, »je bila Aleksandrija.«

»Aleksandrija je vzhliknil žejk; što je moj sin; kje je le? Ali nisi velkel, da se je imenoval Kairam? Ali nima črnih oči in rjavih lask?«

»Ima jih, in kadar je bil domać, se je imenoval Kairam in ne Almansor.«

»Toda, Allah, Allah, povej mi vendar, njegov oče da ga je kupil pred twojimi očmi, praviš; ali je zatrdir, da je njegov oče? Torej vendar ni moj sin!«

Sušenj odgovor: »Dejal mi je: »Allah bodo zaviljen po tako dolgi nesreči — to je trg mojega rodnega mesta. Očes nekaj časa pa je prišel okoli vogla imenilen mož, tedaj je vzhliknil: O kak dragocen dar

so zelo navdušeni. Da se pa se več fantov utretevne skupaj ter da se jim pokaze koliko lepega in koristnega se nauki pri telovadbi, to vodilni čudež priredi pri nas 11. avgusta ob 3 popoldne v Ljubljanskem domu športno-gimnastičnem zavodu, in fantast se vabijo zlasti žanji, da se je počasnevnino udeleže. Vabitev so pa na akademijo tudi drugi, da fantom pokazemo, da znamo cestni njihov trad in prizadavati.

Trilejjevo. Zadnjic smo v »Domoljubu« poročali, da se v marcu vrši sezni kratevne organizacije JRD, katere se udeleži tudi delegat iz Ljubljane. Ker so pa nastale neudane ovire, se neži mi vredila, kar smo odoborniki pravocasno obvestili. Sedaj pa se zagotovo vrši sezni JRD na Prezgibanju v »Ljubljanskem domu« v nedeljo 18. aprila ob 7 zvoncu. Odoborniki naj pridejo gotovo. Navzoč ho tudi tamnik iz Ljubljane. V nedeljo 18. aprila bosta na Prezgibanju dve snazi. Po drugi bo pa velik svetki slalom, na katerem sovorijo razni govoromiki. Možje, žene in dekleta, udeležiti se v nedeljo 18. aprila shoda, da bomo potem skupno manifestirati za naše maturice in potrebe. Ze ta shod naj se razvije življene agitacija od hinc do vasi, po vseh treh tarah naše občine.

V ponedeljku, dne 12. aprila, se bo vrelli na benešinski knjižnični toll na Grizu enostavni vijenčni tečaj z suhem cepljenjem vinske trte, o temenih izboru in o obnovi vinogradov. Tečaj bo teoretični in praktični. Začetek je ob 8 popoldne in trajal do 5 popoldne z dveurnim opoldanskim edinovom.

DOBRO ČITVO

K Žel in plevel ali zdravljene z naravnimi sredstvi to so: sonce, voda, zrak in zdravstveni razstanki. Knjiga obsegajo 280 strani in stane nevezana 50 Din. vezana 60 Din, založila Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani. Zdravje je dar božji in življenje tudi — zato se moramo truditi, da ju ohranimo. Ohranili pa je bomo, če bomo zanesno živeli in se strogo držali in nasvetov te knjige, jo pogosto preberali in spoznali, da je takoj našprizbljamo glavno zdravstveno sredstvo, katere nam nudi. Stvarnik in narava zastoji; uspešni ne bo izstrel. Koliko ljudi gre v preognjeni grob, ker niso pravocasno poskrbeli in oskrbeli stranilni strupeni zokovi iz notranjosti telesa. Zato spada ta dragocena, važna knjiga v vsako hišo, saj najdeno v njej naveden vsak grmoček in razstanki, ki vsebuje zdravljivo množič in si jih lahko sami zberemo in pripravimo, saj se vrata v božijo ikarno (naravo) na stežji vsešoustrov odprtia. Knjiga je razdeljena tako, da so bolezni in zdravstvene razstanki navedene v abecednem redu, kar omogoča huden hiter in boljši pregled. Samo pa sebi pa je umnijo, da pri resnih obolenjih hčičemo izkušenega zdravnika in se točno ravnavamo po njegovih navedilih. Priporočujmo!

nsbes so oči! Še enkrat vidim svojega čestitega čebeta! Mož pa je stopil k nam, ogledoval tega in onega in kupil slednjči tega, ki se mu je vse to primerilo; tedaj je klical Alaha, vrča zahvalna molitve mu je privrila iz ust in zaščepila mi je: Zdaj se vruem zopet v dvozane moje sreče; moj lastni oči je, ki me je kupil! «

»Torej vendar ni moj sin, moj Kairamic veli žejk bolestino.«

Tedaj se mi nasegel mladenič več premagovati, solze veselje so mu privrele iz oči, vrgel se je na mla pred žejkom in vzliknil: »In vendar je to vaš sin, Kairam Almanzor; knji vi ste, ki ste ga kupili.«

»Aliah, Allah, čudo, večiko čudo!« so vzhlikali navzredi in se gnetli bliže; žejk pa je stal brez besede in strmele v mladeniča, ki je svoj lepi obraz povzdignil k njemu. »Moj prijatelj Mustafa,« reče staremu dervišu, »moje oči zasilita koprena solza, da ne morem videti, ali so potese njegove matere, ki jih je nosil moj sin Kairam, začrtane na njegovem obrazu; stopi zem in ga poglej!«

Starci pristopi, ga dolgo gleda, pololi svojo roko na čelo mladega moža in pravi: »Kairam, kako se je glasil izrek, ki sem ti ga na dan nesreče dal na pot v taborišče Frankov?«

»Moj dragi učitelj,« odgovori mladenič in pritisne starčeve roko na svoje ustnice, »glasil se je: Kdo ljubi Alaha in ima čisto vest, tudi in puščavi nesreče ni zam; zakaj dva tovariša ima, ki mu vlivata težko v sreči.«

Tedaj dvigne starec svoje oči z zahvalo proti nebui, pritisne mladeniča na svoje prsi, ga da žejku in pravi: »Vsem iga; kakor gotovo si dešet let žaloval za njim, tako gotovo je to tvoj sin Kairam.«

Sejk je bil ves iz seba od veselja in radosti; vedno

IZ ŽIVLJENJA KMEČKIH ZVEZ

Kako je drugod

TRŽNI RED V NEMCIJI

Hitler je s svojimi sodelavci smatral, da spada med najvažnejša državna vprašanja dvig kmečkega stanu in da je v tem problemu poleg postave o dedovanju eno prvih poglavij načrta in stroga urejanja trga za kmečke pridelke. V ta namen je bil že 13. oktobra 1933 izdan kot nekakšna temeljna postava zakon o drž. prehranjevalnem stanu, v katerem morajo biti organizirani ne le vsi kmetje s svojimi družinskim članom in kmečkimi delavci, marveč sploh vsi, ki imajo opraviti s prehrano nemškega naroda (torej tudi n. pr. ustanove, ki pridelke predelujejo) in vsi oni, ki jih razpečavajo). Na ta način se deli organizacija v tri skupine: pridelovalec (kmet), pridelovalec (razne tovarne in pod.) in razpečevalcev (trgovec). Med najvažnejše oddelek zadnjic imenovanega upravnega urada je šteti oddelek III, ki je imenovan s krakim imenom: trg (der Markt). Semkaj spada razpečevanje živiljenjskih potrebskih in vse, kar je s tem v zvezi. Posamezne gospodarske skupine tega oddeleka so še posebej organizirane v gospodarskih združenjih, katerih je 17 in imajo načelo zastopati koristi posameznih gospodarskih panog v okviru oddeleta III. Naj jih nekaj navedem: združenje nemškega žitarstva, živinoreje, mlekarstva, jačarstva, vrtnarstva itd. Semkaj spada tudi kot posebno združenje: drž. zveza nemških kmetijskih zadrug.

Kakov osrednji urad so urejene tudi deželne, okrožne in krajevne organizacije, le da je njih delokrog omejen na vedno ozje ozemlje, tako da tako zvana okrožna in krajevna kmečka združenja stote že v neposrednem stiku s kmetom. Vodja vsake takšne edinice je seveda od zgoraj postavljeni Führer in se vse kolo vrti po najstrožjem avtoritarnem načelu.

Kako so uredili trg? Tako, da so uradno določili najniže cene, ki jih mora za svoje pridelke dobiti pridelovalec, na drugi strani pa najvišje cene, po katerih se smejo vsa živila prodajati konsumtu. Te cene so enake za vso državo in strogo obvezne. Kdo bi se pregrešil proti njim,

znova je opazoval poteze zopet njenega in nepobitno spoznal v njem podobo svojega ina, kakor ga je bil izgubil. In vsi navzoči so se z njim veselili, zakaj ljubili so šejka in vsakemu izmed je bilo pri srcu, kakor bi mu bil danes podarjen sin.

Zdaj je zopet polnilo petje in radovanje to dvojno kakor v dnevnih srečah in veseljih. Se enkrat in obširneje je moral mladenič pripovedovati svojo zgodbo in vsi so hvalili arabskega profesorja in cesarja in vsakogar, ki se je bil zavzel za Kairama. Ostali so skupaj do noči in ko so se razhajali, je šejk bogato obdaril vsakega svojih prijateljev, da bi se vedno spominjal tega veselega dneva.

One štiri mlade može pa je predstavil svojemu sinu in jih povabil, naj ga vedno obiskujejo, in bilo je dogovorjeno, da bo s pisarjem bral, s slikarjem delal mala potovanja, da bosta s trgovcem gojila petje in pes, četrti pa da bo zanje prirejal vse zabave. Tudi oni so bili bogato obdarovani in so veseli zapuštili šejkovo hišo.

»Komu se moramo za vse to zahvaliti,« so dejali med seboj, »komu drugemu kakor starcu? Kdo bi si bil to misil takrat, ko smo stali pred to hišo in udrihali po šejku.«

»In kako lahko bi bili prišli do tega, da bi bili preslišali nauke starega moža,« je dejal eden izmed njih, »ali pa ga celo zasramovali? Saj je bil precej raztrgan in reyen videti in kdo bi si bil misil, da je to modri Mustafa?«

»Čudovito! Ali ni bilo vprav tukaj, kjer smo na glas povedali svoje želje?« je dejal pisar. »Tu je želel prvi, da bi potoval, drugi da bi plehal in pel, tretji da bi imel prijetno družbo in jaz — da bi zgodbe bral in poslušal in ali se niso vse naše želje spolnila?«

ga doleti občutna kazen po zakonu. Uradna določitev cen se nanaša na vsa hraniwa (živila), celo na pr. na mineralno vodo! Na vodilnih mestih v štabnem uradu so za vsako živilo točno preračunali, koliko stane pridelava, koliko prevoz, koliko ev. predelava in kolika naj bo razdalja med nabavnimi cenami razpečevalca (ime trgovca je hitlerizem čital iz svojega slovarja in vstavljal na njegovo mesto ime razpečevalca) in njegovimi prodajnimi cenami, torej njegov dobikec. Svobodna trgovina je bila s tem na mah uničena. Kmalu se je pa pokazalo, da s temi predpisi preti malemu živilskemu trgovcu poguba. Kajti velike trdlike, ki imajo ogromen promet, so z določenim dobikecem še vedno dobro shajale, vsed česar mali trgovci ni mogel z njimi teknotovati. Zato je bilo nujno treba tudi to vprašanje urediti. Po hitlerjevskem pojmovanju nič lažjega kot to! Po vsej državi, v prvi vrsti pa po mestih se je posameznim živilskim trvdikam dočolil točen okoliš. Tako ima danes dejansko vsa živila v živili svoje uradno določene stalne odjemalce, ali bi jih vsaj morala imeti. V kakšnem obsegu se izvršujejo ti predpisi, je težko reči.

Po vsej Nemčiji so določene posebne komisije (seveda iz zgoraj), ki pridelke ocenjujejo. Vzemimo sej! Vsako pragnano živilce se uvrsti po presoji komisije ali v I. ali II. ali III. razred. Vsak razred ima določeno minimalno ceno, ki jo kupec mora plačati in se niče ne sme prodajati, lahko pa više. Prav tako se ocenjuje tudi blago (n. pr. meso) pri razpečevalcu in je po tej uvrstitvi točno določeno, da katere najvišje cene se živilo sime prodajati. Že samo bežen vpogled v to poslovanje pokaže, kakšen zamora in hkrati ogromen aparat more vse to voditi in nadzrovati. Ponovno moram navesti svojo misel, da je kaj takšnega izvedljivo samo v strogo diktatorski državi in še v takšni državi samo v Nemčiji, kjer je v večini naroda zakorenjen znani pruski duh. Pa je kljub temu tudi v Nemčiji bilo in je najbrž še mnogo odpora in nezadovoljnosti. Na moje tozadzveno vprašanje so mi to izrečno priznali, takoj pa dostavili, da mora iti s silo, če noče z lepa, kajti posameznik se mora živovati za dobro narodne celote.

Vnovičevalne zadruge bi pri tej ureditvi trga

sijajno shajale in bi bile po svojem ustroju zmožne pritisniti ob steno privatno trgovino, če bi jim spet ne bi deločen in predpisani obseg poslov. V nemški državi se je jasno pokazalo: ce si rekel A, moraš takoj reči tudi B in naprej kar celo abe- cedo! Sicer si napravil zgolj zmešljavo.

S takšnim odločnim posegom drž. prehranjevalnega stanu v gospodarstvo z živili je bilo pomagano kmetu; to pa je nacionalni socializem ravno hotel. Zakaj, sem že povedal na drugem mestu. Hitlerjevski pokret ima največ smisla za kmeta predvsem za to, ker ga smatra za nosilca in ohranjevalca arijske krvi. Poleg tega je pa ta ljubezen do kmeta in njegovega dela poročila iz drugih nagibov, med katerimi gotovo ni na zadnjem mestu misel na morebitno bodočo vojno, v kateri mora biti Nemčija glede živeža neodvisna.

Toda vsaka stvar — pravijo — ima tudi svoje slabe strani. Tako tudi nemški tržni red. Zlasti je treba poudariti, da je živež izredno drag. Dvigu živiljenjskih potrebskih je bilo treba prilagoditi plačev delavstva in uradništva, ki so danes v primeru s plačami v drugih državah naravnost bajne. Tako dobiva n. pr. ljudskošolski učitelj, ki ima pri nas kakih 1800 Din mesečne plače, v Nemčiji blizu 300 RM, kar se pravi v naši valuti nekako 5400 DIN! Tudi delavstvo je v primeru kot drugo, sijajno plačano, ali če se upošteva izredna draginja zlasti na živiljenjskem trgu, so plače majhne. Visoke plače uradništva in delavstva so dvignite ceno industrijskim izdelkom in je vse prizadevanje začaranja krog Vendar je bil kmetu le pomagano. S svojimi gospodarskimi računi je na čistem, ker točno ve, koliko bo za posamezne pridelke dobil.

Boste rekli: zakaj bi se to ne naredilo tudi pri nas! Ce odštejemo vse ogromne težave, ki jih je moral v Nemčiji premagati Hitler s silo, z diktatorskimi ukrepi — je treba ponisiti, da Nemčija v kmetijskih pridelkih proizvaja manj kakor prebivalstvo v državi potrebuje za skromno prehrano. Ni torej pri vnovčenju nobenega pridelka odvisna od inozemskega tržišča in tamkajšnjih cen. Zato v notranjosti države cene laikno poljubno predpisuje. Pri nas je to na splošno nemogoče, ker smo za velike količine pridelkov odvisni od cene na zunanjih trgih. Teh pa ne more predpisovati posamezna država, ampak so mednarodne. Vsled tega je položaj glede cen pri nas v Jugoslaviji bistveno drugačen in se z nemškim nikakor ne more primerjati.

Ali nekaj bi se tudi mi mogli učiti od Hitlerjeve Nemčije: da je kmet v prvi vrsti vreden vse

Ali mi ni dovoljeno vse šejkove knjige brati in kupiti kat hočem?«

»In ali ni dovoljeno meni, da pripravim njegovo mizo in priredim njegovo najlepše zabave in se jih udeležujem,« je dejal drugi.

»In jaz? Kadar me bo gnalo srce, da bi poslušal petje in sviranje ali videl kak ples, ali ne bom smel iti tja in si izprositi njegovih sužnjev?«

»In jaz,« je vzklikanil slike, »pred tem dnevom sem bil revz in se nisem mogel ganiti iz tega mesta, in zdaj lahko potujem, kamor hočem!«

»Da,« so dejali vsi, »prav je bilo, da smo starca poslušali; kdo ve, kaj bi se bilo z nami zgodilo?«

Tako so rekli in šli veseli in srečni domov.

Gostilna v Šumavi

Pred mnogo leti, ko so bile v Šumavi poti še slabe in še ni bilo po njih toliko vožnje kakor sedaj, sta potovala dva mladca skozi ta gozd. Eden izmed njiju je bil morda osemnajst let star in je bil šestilar, drugi, zlatar, je bil mlajši — človek bi mu bil prisodil komaj šestnajst let — in je krenil zdaj najbrž prvič na pot med svet. Ze se je približal večer in senče orjaških smrek in bukev so temnile ozko pot, po kateri sta mladeniča potovala. Šestilar je stopal čvrsto naprej in živil gal pesmico, včasih tudi čebljaj s svojim psom Pazijem, in kakor je bilo videti, se ni mnogo brigal za to, da ni bila noč več daleč, tem dalje pa bližnje gostišče. Toda Feliks, zlatar, se je često boječ oziral okoli sebe. Ce je šumel veter skozi drevje, se mu je zdelo, kakor da sliši korake za seboj. Ce se je grmovje ob poti majalo in razgrinjalo, je menil, da vidi obraze, ki preže za grmovjem.

se podijo tudi po Dogaburju številni psi. Ce so zelo lačni, lahko postanejo nevarni tudi ljudem. Lepetje dne so tuli član Švedskega Rdečega krsta, kako neznanško tulilo krog njihove bolnišnice krdela podvijanih pasov. Tuljenje je pričelo ravno pet minut pred napadom italijanskih bombnih letal. Švedi so kaj ugani, da jih živali svarijo pred nevarnostjo iz zraka in so pravočasno spravili na varno bolnišnico in celo osebje bolnišnice. Ko je bila celotna naselbina Rdečega krsta v zatočiščih, so že bili nad njenimi italijanskimi letalci, ki so metalni zastoni na izpraznjeni žotori bombe in streličji iz strojnici. Niti eden človek ni bil ranjen. Od tedaj se vse lej divji psi v Dogaburju hvaležnosti in priznava.

ALI VES...

da imajo v CSR dnevno povprečno 56.000 avtobusnih potnikov;

da beleži praski letopis letnih pristrelak 9000 stanovanj;

da ima režimski tisk v Nemčiji milijon čitalcev manj kakor pa leti pod prejšnjimi vladami;

podpore in vse skrbi državnih in samoupravnih oblasti in da je treba tudi v Jugoslaviji pred vsem drugim skrbi ravno za kmata kot nosilca naroda in države.
Lud. Put.

Iz pisarne Kmečke zveze

OKRAJNE KMECKE ZVEZE

Na velikonočni nedeljek se je vršil v Ormožu sestanek vseh krajevnih kmečkih zvez za sodni okraj Ormož, na katerem je bila ustanovljena tudi Okrajna kmečka zveza. Navzočih je bilo 8 krajevnih edinic, zastopanih po načelnikih in tajnikih. Na dnevnom redu je bil razgovor o velikem kmečkem taboru, ki se bo vršil v juliju in o potrebi svojega glasila. Izvoljen je bil nato sledeči odbor: načelnik Skočibor Martin st., podnačelnik Voršič Franc, tajnik Munda Martin, blagajnik Kriščan Alb.

V nedeljo 4. t. m. pa se je ustanovila Okrajna kmečka zveza za srez Črnemelj. Na sestanku, ki se je v to svrbo vršil, so bile zastopane vse krajevine edinice. Ugotovilo se je, da je organizacija Kmečke zveze izpeljana razen v eni občini povod drugod in da je zanimanje kmečkega ljudstva za njo prav veliko. Sprejeti so bili razni sklepi, za katerih urešnicičev bo poskrbela Kmečka zveza. Glavni odbor je zastopal g. načelnik Brodar, ki se je prej udeležil občnega zbora krajevne kmečke zveze v Podzemlju.

OBČNI ZBORI KRAJEVNIH KMECKIH ZVEZ

V nedeljo 11. t. m. se vrši v Piščanju in v Kožjem ustanovni občni zbor Krajevne kmečke zveze. Isto nedeljo se vršijo redni občni zbori slednih krajevnih edinic: v Vojniku ob 8. zjutraj, v Ovsah ob 10. dopoldne, v Stari Loki in Zmincu ob 10. dopoldne, v Devici Mariji v Polju ob pol osmih zjutraj, ter v Podgorju pri Kamniku. Na sledu pa se vrši sestanek njihove krajevne organizacije, na katerem bo govoril načelnik g. Brodar.

OKROŽNICA

Pretekli teden smo razposlali vsem krajevnim kmečkim zvezam okrožnico, v kateri smo naglašili, da naj vse edinice čimprej sklicejo občne zбор. Prosimo, da se tečno držite vseh navodil in da ne zavlačujete s poročili. Prideliši smo vsem obrazce, kateri točno izpolnite. Vse one, ki že dolgujejo glavnemu odboru za poslovnih knjigah in stampilkah, pa prosimo, da nam denar nakažejo po priloženih položajih.

SEJA VODSTVA KMECKE ZVEZE

V petek 9. t. m. se vrši v pisarni Kmečke zveze vodstva. Začetek ob 3. popoldne.

IZLET V SRBIJO.

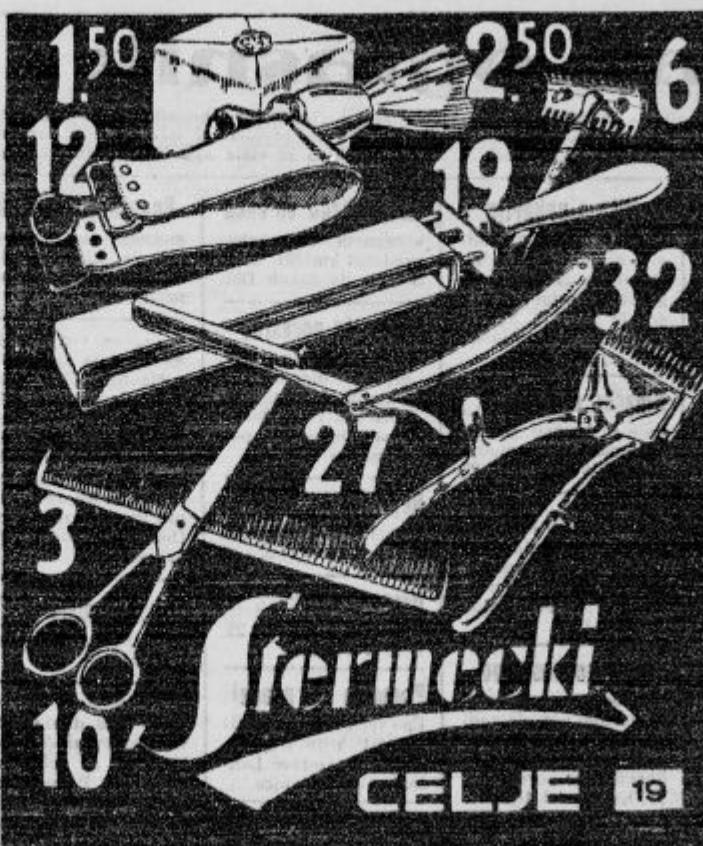
Zveza absolventov kmetijskih šol dravske banovine priredi v dneh 18. do 21. (ali 26. do 29.) junija poučni izlet v Belgrad in Subotico. Načrt izleta je: Dva dni ogled zanimivosti mesta Belgrada. Tretji dan poklonitev na grobu ravnega kraja Aleksandra na Oplencu in ogled zadušne cerkve, ogled kraljevskega vinograda, kleti in posetila na Oplencu; obisk Venčaške vinogradarske zadruge v Banji (največje vinogradarske zadruge v naši državi), na večer obisk v Arandjelovačkih toplicah. Četrti dan izlet v pokrajino v Lazarevec, Slovec in Stubline, ogled kmetij in zdravstvenih zadrug ter ostalih socijalnih ustanov. Zvečer se vrnemo izletniku nazaj v Belgrad in napravimo zvezfer z ladjo po Donavi in Savi izlet okoli Belgrada in se v vlačkom ob 23.30 vrnejo proti domu.

Sstroški so zaenkrat predvideni na 300 Din. Višji ne bodo in je v tej vseoti obseženo okoli 100 Din za osebno uporabo. Izlet je namenjen v prvi vrsti članom ZAKA, pa tudi ostalim kmečkim ljudem, v kolikor bi absolvente ne dosegli zadostnega števila izletnikov. — Kdo bi se

a Katol. prosvetno društvo v Horjulu ponovi igro »Kristus je moj« v nedeljo, dne 11. aprila ob 3 popoldne v Št. Joštu nad Vrhniko. Igra, deklamacija in petje. K udeležbi vasi vladajo vabiljeni. Igra je zelo lepa, ne bo vam žal za par dinarjev. Denar je namenjen za nov prosvetni dom ter ga prav nujno rabimo. Bog vas živi!

Priporoča se Vam za ugodni nakup razne manufakture in perila, nogavice, kravat in drugo staro solidna tvrdka

Franc CROBATH, družba z.o.z. Kranj „Pri Franceljnu“
USTANOVLJENO 1885 — VELETRGOVINA MANUFAKTURE — INDUSTRIJA PERILA IN SPLOŠNE KONFEKCIJE

CENIK IN VNORCI ZA STOZNJE

rad udeležil tega izleta, naj se takoj prijaví na tajništvo Zveze absolventov kmetijskih šol, Ljubljana, Tyrševa 29/1. Nečlani ZAKA plačajo 50 Dinov, kot je zgornja povedano. Tudi na vsa vprašanja glede tega izleta daje pojasnila navedeno tajništvo.

DROBTINE

Kraljevi labodi na Temzi. Angleška kraljevska rodbina je lastnica večine v Angliji se nahajajočih labodov. V juliju vsakega leta se vrši takozvana dražja labodov po reki Temzi navzgor. Doljšenega dne se zberejo vsi labodi na reki in potujejo v spremstvu svojih lastnikov dostojanstveno več kilometrov po reki. Zastopnik angleškega kralja sedi v posebenem okreštem čolnu, ki ga krasí iz labodjega perja sestavljena kraljevska krona. Ob obrežju se tega dne zbere mnogoč radovednencev, ki sprejmata in občudoju vsekakor divni spredel več tisoč labodov, katerih svetlo perje se lesketa v žarkih in sončih.

Sole za stolniki so otvorili v ameriški državi Oklahoma. V njo sprejemajo samo molke in ženske, ki so starejše od 70 let. Sedaj ima šola 90 učencev. Najstarejši dosegla 101 let, torej pravo Abrahamovo starost. Storites jih je starih nad 20 let, a 30 ima več ko osem krizev na hrbtni. Namen žudne sole je, da starške obeh spolov zavaja v juri daje poguma, da pozabljajo na težave starih let. Redov in izpitov seveda ni.

Budisti imajo svojega papeta. Leta 1934 je umrl zadnji dalai-lama, vrhovni poglavar budistične cerkve v Tibetu. Po budistični veri se je njegova duša preselila v otroka, ki se je rodil na dan njegove smrti. Ta otrok mora postati nov dalai-lama. Budistični duhovniki so obiskali nad 300 družin, ki so se jim redila deteta ob smrti dalai-lame. Dve leti je trajalo iskanje, končno so izbrali dveletnega kmečkega sina Srangdetseana. Mali sama je privredila svojega sina, ki bo deležen najvišje časti, v mestu Lhasso, kjer ga je smrtni

zadnjih poljubiti, na to pa se je ločila za vedno od njega. Njegovo vagojo prevzamejo duhovniki, ob polnotnosti je budistični spapsek neomejen vladar vseh budistov.

Pred sestodom. — Kako ste se drznili poneti vlečni v hišo in krasiti? — Gozdod sodnik, zadnjih ste mi odigli, da sem bil tako predzren, da sem kradel podnevi, zdaj mi pa odčitate predzren, ker sem kradel posobi. Kdaj pa naj po vašem kradetu?

Volneno blago in svila za birmo

za ženske obleke in birmanske v vseh najmodernejših barvah po zelo nizkih cenah pri:

F. I. BOHČAR, Ljubljana, Sy. Petra c. 29

tako n. pr.
Krepdetini, barvasti in beli . od Din 16— naprej
Fraina svila, bela in barvasta " " 12—
Volneno blago v vseh modnih barvah " " 25—
Volneno blago, dvojn. Širina " " 35—
kakor tudi vse vrste oralno blago za vsakdanje obleke in predpasaki, bela in barvasto blago za perilo, svilene rute in šerpe, kombineže, nogavice, torbie, Majorke in venčke itd.

Na začagi tudi tega članka očitake je izgotovljene. Na vsakih 100 Din dobite lep robček zastonj.

Umakniti se mu mora. — Poglej, naš sošed bei v tem delu brez dežnika, moker kakor miš. — Umakniva se mu, brž se mu makniva s poti. — Zakaj pa? — Ker imam njegov dežnik, ki ga zadnjih pozabil pri nas.

Pri naboru. — No, Miha, kaj pa so ti rekli pri naboru? — Miha ponešo: Cudili so se mi. Rekli so: Ko bi dečko ne bil goljavi in škilav, ko bi imel raven hrbet in noge, bi bil gotovo najlepši vojak v vsem polku.

Skraino solidno konkurenčne cene za trgovce na debelo in v detaljni trgovini

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor veja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebitine ali prodajajo svoje pridelke ali isčejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali valencev in narobe.

Pristojbina za male oglaševanje se plačuje naprej.

Kaj je vse bilo?

dobre kvalitete boste nakupili za pomlad v največji izbiro pri Preskerju. Sr. Petera c. 14.

Semena prisna nemška, dobite v trgovini Pintar, Gosposvetska cesta 14 (Novi Svet).

Mlekarne na prodaj, pripravljene za stanovanjsko bilo, obrti ali trgovino, poleg oddaljenosti od Blejske informacije daje mlekarška zadruga v likvidaciji Ribno pri Bledu.

Z grilji na hitri pogon prodam. Križaj, Zg. Bitnje 10. p. Stražišče pri Kranju.

Flajca vajenega konjskega sprejemem na kmetijo. Skafar, Crna vas št. 177.

Fanta za vse kmetičke dela sprejemem tako pri Babnik, Glinca — St. Vid nad Ljubljano.

Strelj malo rabljen, kupim. Pezdir Jakob, Vnješnje gorice št. 44, p. Brezovica.

Šivalna strojna krožni in ženski, pogrezljiv, cena 2000 Din. Sivata naprej in nazaj; imata 15 letno jamstvo. — Na prodaj Ljubljana, Gradska 8

Hija s početje

in inventarjem v okolici Ljubljane na prodaj. Potrebno 25 000 Din v gotovini, ostalo v mestnih obrokih. Naslov v upravi »Domoljuba« pod št. 5381.

Kmetična delna za vse poljska dela in vajeno živiline, sprejemem takoj. Medija Jožef, Blei, Zagorice 28.

Gospodarsko posloge tuk prodaja Medeo št. 6 St. Vid počeni prodam. Otsega vrt, 2 njivi in gozd. Vršičasti Medno št. 6 St. Vid.

Kmetična posestvo

z dobrim vinogradom in gozdom parcele radi selitve takoj prodam. 1/4 ure od farne cerkve. Resnik Mor. gora št. 24, Sv. Kriz pri Litiji.

Škope kupim. Naslov in ceno na upravo Domoljuba pod št. 5340.

Vejičica za sedlarško in torbarsko obrt sprejemem takoj. Hrana in stanovanje v bližini Ivan Jakopin, sedlarstvo, Kranj.

Dekle za kmetička dela sprejemem Babnik L. Čepljice 7, Spodnja Hrušica.

Mizarškega valanca

s rejemem z oskrbo; prednost kmetički. Ignac Semen, Sr. Jakob Dol.

Mariške posestvo

v bližini Novega mesta, Celje, Maribora ali Ptuj, kupim do vrednosti 25.000 Din. Ponudbe na upravo Domoljuba pod »Posestvo« št. 5424.

Sejanje senca ali zamenjam za junca ali telcev. Rotar, Cmrače 36 St. Vid počeni prodam.

Slapca sprejemem za kmetička dela. Košar Miha, Slape 25. D. M. v Polju.

Posestva na prodaj!

Eno več in dve manjši ob resti bližu trga — Posessna: Gerbec, Lončarjev dol, Sevnica.

Prvovrstne slive

za žganjuku dobito pri Gospodarski zvezni v Ljubljani.

Kmetična delna vajeno vseh del, dobi takoj služivo. Naslov v upravi Domoljuba pod št. 5422.

Dekle počiteno, za vse kmetičke dela sprejemem. Naslov: Ljubljana Florijanska ulica št. 16.

Kovačkega valanca

močnega in zdravega tudi za takoj Pogačar Ivan, kovač, Vir, Dob pri Domžalah.

Dekle

za vse kmetičke dela sprejme večja hija na Gorenjskem. Nastop takoj, plačilo po dogovoru. Stara naj bo okoli 35 let, močna in da bi se držala več let hišo, ker je služba trajna in dobra. Ponudbe na upravo Domoljuba pod »Zgradjanec« št. 5152.

Hubane masle kupujem. — J. Menart, trgovec, Domžale.

Dekle

počitena in privredna, dobi služivo v župnišču za dela pri živini in na polju. Nastop takoj. Ponudbe na župnišče v Krašnji, p. Lukovica.

Služnjava vajena gozdinskega del v boljši hiši, z daljnimi spritvenimi dobiti takoj služivo v Ljubljani. Starost od 24 do 30 let.

Ponudbe na upravo Domoljuba pod »Snažnac« št. 5431.

Dekle za vse kmetičke dela sprejme Babnik Ivan, Stanežič Št. 31, St. Vid nad Ljublj.

AL. PLANINŠEK, LJUBLJANA
BEETHOVNOVA 11-1

TELEFON IS-15

VNOVČI VLOGE

VSEH DEHARNIK ZAVODOV

najkušnejše

tako v gotorini in daje informacije brezplačno

BRINJE, FIGE in SLIVE

dobite v najboljši kakovosti pri

Fran Pogačnik d. z. o. z. Ljubljana
Tyrševa (Dunajska) cesta 33 — Javna skladischa

Damsko volneno

blago za pomladanske oblike in plasti po izredno ugodnih cenah nudi drž. uradnikom tudi na obroke

Oblačilnica za Slovenijo

Ljubljana, Tyrševa 29 (Mita Gospodarske zveze)

Do preblica nudimo črno in temnomodro blago ter deloma tudi drugo manufakturo na hranilne kajitice članic Zadružne zveze, Ljubljana.

Ljubljana
Komenskega ul. 4
Telefon št. 3032

Dr. Uranc Bergant
iz-pisanj knjig, itd.,
Ordinira: II.-I.

**Občutila sem
hude bolečine
v nogi ...**

**Obuti sem
morala
cepate, kadar
sem šla na trg**

Ljudje so se mi smejali, ko so me videli. Imela sem kurja občutje in trdo kožo, nosa pa je bila otekla in tako me je bola, da nisem mogla obuti čevljev.

Samo oni, ki je isto pretrpel kakor jaz, lahko razumejo moje veselje, ko sem našla enostaven in lahek način, da se rešim vseh teh muk. Neka prijateljica mi je pripovedovala o sijajnem učinku kisikove kopeli s Saltrat Rodellom. Poizkusila sem to in po treh minutah so popolnoma izginila vnetja in otekline, kurja občutja pa so se omehčala v toliki meri, da sem jih lahko odstranila s koreninami vred. Sedaj spet usam lepe in elegantne čevlje in ves dan lahko hodim brez vseh težav. Saltrat Rodell se prodaja po ugodni ceni v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

Sloni in bilard. One zelene mize v kavarnah poznate, ker se mestni gospodje ure dolgo zavajajo s tem, da potiskajo slonokošcene krogle po gotovih pravilih? Ne veste pa, da pomeni ta igra smrt slonom. Leta 1830 so jo na Francoškem uporabili in do danes so moralni za izdelavo bilardnih krogel izdreti zobe tristotisoč slonom. Z napredovanjem igre je grozila nevarnost, da slone dočela iztrebijo. Angleška vlada je moralna vzeti dobrodrušne dolgovnike pod svojo zaščito in prepovedati v njej. Sedaj ostane vprašanje: Ali mora kulturni svet opustiti priljubljeno igro ati pa dopustiti, da izginejo sloni s te zemlje? Škoda, da slonovi ni dana govorica, da bi ozigosali našo kulturo!

Svarilo! Družini Gabrovček in Grčar iz Domžal svarita pred razočaranjem neresničnih vesi, ker sicer se bo sodniško postopalo napravil srečevalem.

**za pomladansko
zdravljenje**

ČAJ
PLANINKA

Reg. br. 2997/22

*Domoljube stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 40 Din. — Dopise in spise sprejemata uredništvo »Domoljuba«, naročnino, insec. 29-93, 29-94, 29-95, 29-96. — Izdajatelj: Dr. Gregorij Petjak. — Urednik: Jože Kotiček. — Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Češ.